

OM azonosító:203443

**PÜSPÖKMOLNÁRI
MESEFALVA ÓVODA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

9776 PÜSPÖKMOLNÁRI, KOSSUTH L. U. 31

2024.

"Alattad a föld, feletted az ég, benned a létra" Weöres Sándor

Weöres Sándor gondolataival az óvoda minden pedagógusa és dolgozója nevében köszöntöm Önöket!

- Azon munkálkodunk, hogy egy olyan óvodát biztosítsunk a gyermekeknek, ahol jól érzik magukat.
- Ahol sok játék és mese várja őket, élményekkel teli hétköznapiakon tevékenykedhetnek, cselekvés, tapasztalás útján ismerkedhetnek meg az őket körülvevő világgal.
- Olyan óvodát szeretnénk, ahová a szülők is bizalommal engedik gyermeküket.
- Hiszünk abban, hogy szülők és az óvoda együttműködve tudja nevelni a gyermekeket.
- Valljuk, hogy szeretetünkkel, szaktudásunkkal hiteles közvetítői vagyunk hivatásunknak.

Bogdán Krisztina
igazgató

Tartalom

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	5
II. BEVEZETŐ	7
2.1 Előzmények.....	7
2.2. Hitvallásunk.....	8
2.3. Jövőképünk.....	8
2.4. A mi óvodánk	9
2.4.1.. PÜSPÖKMOLNÁRI	11
III: GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	13
3.1. Gyermekkép	13
3.2. Óvodakép.....	14
3.3. Alapelveink:	15
IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJAI	16
V. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI	17
5.1.1. Egészségfejlesztési program.....	19
5.1.2. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	25
5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	26
5.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.	27
5.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:.....	29
5.4.1. Sajátos nevelési igényű gyermek.....	29
5.4.2. Beilleszkedési, magatartási, tanulási problémával küzdő gyermekek:.....	31
5.4.3. A kiemelten tehetséges gyermek:	32
VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	33
6.1. Személyi feltételek	33
6.2. Tárgyi feltételek:	34
6.3. Az óvodai élet megszervezése.....	35
6.3.1. Az óvoda csoportszerkezete:	35
6.3.2. A napirend kialakításának legfőbb szempontjai:.....	36
6.3.3. Napirend:	36
6.3.4. Hetirend:.....	37
6.4. Az óvoda kapcsolatai.....	37
6.4.1. Az óvoda – család kapcsolata:.....	37
6.4.2. Az óvoda – Iskola kapcsolata:	38
6.4.3. Az óvoda – Fenntartó kapcsolata:	38
6.4.4. Óvodánk egyéb kapcsolatai	39
6.5. Az óvoda hagyományos ünnepei.....	39

6.5.1. Mikulás:.....	40
6.5.2. Karácsony:.....	40
6.5.3. Farsang:.....	40
6.5.4. Március 15:.....	40
6.5.5. Húsvét:.....	40
6.5.6. Anyák napja:.....	40
6.5.7. Gyermeknap:	41
6.5.8. Évzáró, iskolába menő gyermekek búcsúztatása:.....	41
6.5.9.Juniális:.....	41
6.6. Az óvoda szolgáltatásai.....	41
6.7. Az óvoda gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai.....	41
VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	46
7.1. Játék.....	46
7.2. Verselés, mesélés.....	49
7.3. Ének- zene énekes játék, gyermektánc.....	52
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	54
7.5. Mozgás	56
7.6. Külső világ tevékeny megismerése	58
7.7. Munka jellegű tevékenységek	60
7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	62
7.9. Felzárkóztatás, tehetséggondozás.....	63
VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	65
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	67
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS JÓVÁHAGYÁSA	67
1. SZÁMÚ MELLÉKLET:	68
AJÁNLOTT SZAKIRODALOM:	68

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

- 2016/679. számú rendelet - Európai parlament és a Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete, GDPR- törvény Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról

II. BEVEZETŐ

2.1 Előzmények

A pedagógiai program az intézmény munkájának alapprogramja

A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról szóló törvényi változásokból kifolyólag a pedagógiai program utolsó módosítását a nevelőtestület 2024. január 12. -én elfogadta. A pedagógiai program tartalmi és strukturális felülvizsgálatára került sor. A program határozatlan időre szól.

A felülvizsgálat rendje:

- 5 évente átfogó felülvizsgálat
- Évente az óvoda vezetése áprilisban áttekinti, megvizsgálja: törvényi változások, illetve a működés tapasztalatai alapján szükséges-e a program módosítása
- Rendkívüli felülvizsgálatot, módosítást kezdeményezhet a nevelőtestület kisebb csoportja – legalább 2 fő – konkrét javaslat írásbeli előterjesztésével.

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A pedagógiai program a nevelőtestületi elfogadás, és a fenntartói jóváhagyás után 2024 január 22.-én lép életbe. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni a KIR közzétételi listáján, valamint a községi honlapon. A pedagógiai program megismerése alapvető fontosságú a szakmai munkavégzés szempontjából, így elhelyezésre kerül - egy nyomtatott példánya az óvodában, hogy azt a szülők szabadon megtekinthessék - egy nyomtatott példánya a nevelői szobában, hogy azt a pedagógusok szabadon megtekinthessék, - a nevelői irodában, hogy az arra jogosultak törvényi, szakmai-pedagógiai ellenőrzés során megnézhessek. A szülők részére – kérésükre -, az intézmény köteles tájékoztatást adni a pedagógiai programról. A tájékoztatásra jogosultak nevét, valamint a tájékoztatás helyét, idejét az SZMSZ szabályozza.

2.2. Hitvallásunk

„A legtöbb, amit a gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.” (Goethe)

Nevelőtestületünk elkötelezett a minőségi, esélyteremtő, és személyiség- és élményközpontú pedagógia iránt, amelynek folyamatában közös felelősséget érzünk gyermekeink fizikai, szellemi és érzelmi fejlődéséért. Hisszük, hogy az óvoda múltjában gyökerező, a jelen elvárásokra és állapotokra alapozó, és mindannyiunk jövőjét meghatározó közös munkánkkal eredményesen járulunk hozzá az egyén, a település és az ország boldogulásához.

2.3. Jövőképünk

- Óvodánknak saját arculatú, amelyet a gyermeki összetétel, a partneri elvárások és a mikrokörnyezeti adottságok összehangolásával alakítunk folyamatosan.
- Intézményünk befogadó és nyitott.
- Pedagógusaink ismerik a szervezet céljait és elkötelezetten dolgoznak értük. Munkavégzésüket magas szintű szakmai tudás, kitartás, megértés, egymás iránti tisztelet és türelem jellemzi.
- A nevelők és a gyermekek kapcsolatát a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör jellemezi, ahol óvodásaink érzelmi biztonságot kapnak, kreativitásuk szabadon kibontakozhat.
- A szülők bizalommal vannak az intézmény iránt, biztosítottnak látják gyermekük fejlődését, jövőjét.
- A szülők és az óvoda partneri együttműködésben, közösen munkálkodnak a gyermekek fejlődése, jövője érdekében.
- Az intézmény munkájának eredményessége hozzájárul a község fejlődéséhez, jövőképéhez.

2.4. A mi óvodánk

1. Az óvodánk jellemző adatai

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Püspökmolnári Mesefalva Óvoda

Az óvoda pontos címe, telefonszáma:

9776 Püspökmolnári, Kossuth Lajos utca 31. Tel.: 94/379-178

email: puspokmolnari.ovoda@gmail.com

Az óvoda fenntartója, címe, telefonszáma:

Püspökmolnári Község Önkormányzata

9776 Püspökmolnári, Kossuth L. u. 81.

Tel./Fax.:94/579-002, 579-003

E-mail: puspok@t-online.hu

Programunk az óvoda nevelőtestülete által készített **saját program**, mely az Alapprogramra épül. Figyelembe vettük az elmúlt évekre épülő Zilahi Józsefné féle „**Óvodai nevelés játékkal, mesével c.**” választható programot, de a fenntartható fejlődés érdekében a **környezeti nevelést, az élménypedagógiát** kombinálva hangsúlyozzuk. A környezeti nevelés keretén belül megjelenik az **állatvédelem**. Nagy hangsúlyt fektetünk az **állatasszisztált pedagógiai** nevelési gyakorlatra. Elsődleges célunk az óvodai nevelés során a gyermekek élményhez juttatása volt, illetve az élményeken keresztül megvalósuló tanulás.

A nevelési programunk kialakításához olyan életmódszervezést választottunk alapul, ami megfelel a vegyes életkorú gyermekcsoport adottságainak. Óvodapedagógusaink személyisége, pedagógiai nézetei, attitűdje okán a közvetlen tapasztalat- és élményszerzésen alapuló játékos ismeretszerzést, a környezettudatos magatartás kialakítását szorgalmazzuk. A helyi kedvező földrajzi adottságok, sajátosságok az eddig kialakított jó szokások, értékek, hagyományok nagymértékben hozzájárulnak e tartalmak megvalósításához.

A program benyújtója: az óvoda vezetője.

Az óvoda csoportjainak száma 1.

A gyermekcsoport szerkezete: vegyes csoport

Óvodánk további adatait az Alapító Okirat tartalmazza

„A gyermekkor két tündérvilága van: cselekvés síkján a játék, és szellemi síkon a mese.”

Kádár Annamária

A fentiek értelmében alapelvünk a következő:

- Az óvodáskor nyelve a játék és a mese legyen.
- Meleg, szeretetet sugárzó óvodai nevelést valósítunk meg, ahol a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi, ahol a gyermekközpontúság önállóságot, örömet, boldogságot ad a gyermeknek.
- Az egyéni különbségek, egyéni képességek kibontakoztatása a gyermek személyiség-fejlesztésének folyamatában.
- A nevelőmunkánkat a játékra építve tudatosan tervezzük, megalapozva a jó szokásokat és a gyermeki műveltséget
- Ezek segítségével teremtjük meg az egymásra figyelő, a játék ötleteit átadó, átvevő nevelői légkört.
- A játéknak az egész napi nevelőmunkában meghatározó szerepe van, a nevelés valamennyi területét magába foglalja.

Az Óvodában a játékon és a mesén keresztül tudatos, tervszerű óvónői munka hatására kötetlen, spontán gyermeki tevékenységek, játék, vidám, jó hangulatú ritmikus mozgások alakuljanak ki naponta, ahol a gyermekek vidáman élik napjaikat, s mindez örömet, boldogságot ad nekik. A gyermekek fejlesztése is a tevékenységek egészében zajlik, s nem kiemelten.

Jelen módosítás alapja a 2011.évi CXCV. törvény a Nemzeti Köznevelésről, és a 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet módosításáról szóló 137/2018.(VII.25.) kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról.

2.4.1.. PÜSPÖKMOLNÁRI

Óvodánk az ország nyugati részén Vas megyében, egy kis faluban, a közel 900 fő lakosú Püspökmolnáriban helyezkedik el. Intézményünk évekig a Prinz Gyula ÁMK Püspökmolnári Óvoda nevét viselte, majd 2020. szeptember 1.-vel önálló intézménnyé alakult, inentől a Püspökmolnári Mesefalva Óvoda nevet kapta, mely a Kossuth Lajos utca 31-es szám alatt található meg.

Az épület 1920-ban eredetileg egy családi háznak készült, majd 1965-ben lett kialakítva az óvoda és egy szolgálati lakás. Későbbiekben az akkori fenntartó a magas gyereklétszámnak köszönhetően a megüresedett szolgálati lakást is az óvoda rendelkezésére bocsátotta.

A magas gyermek létszám miatt az óvoda helységei kicsinek bizonyultak. E problémán sikerült enyhíteni 1981-ben, amikor is a megüresedett szolgálati lakást is az óvoda rendelkezésére bocsátotta az akkori fenntartó, s az egész épületből óvoda lett. Az átalakítást a szülők, az óvoda dolgozói és községünk lakossága végezte társadalmi munkában. A bőséges gyermekáldásnak köszönhetően a gyermeklétszám folyamatosan magas. Ez hosszútávon megoldandó feladat az óvoda korszerűsítése, nagyobbítása.

Egy csoportos óvodánkba a faluból járnak ide a gyermekek, mindenki Püspökmolnári lakos. De előfordul, hogy a szomszédos településekről is jelentkeznek.

A személyzet két fő óvodapedagógusból, egy dajkából és egy konyhásból áll. Heti szinten jár logopédus és gyógypedagógus a gyerekekhez. Az intézményhez tartozik egy csoportszoba, egy konyha, fürdő, WC a gyermekek számára, öltöző, iroda, személyzeti mosdó és tároló helységek, valamint egy nagy udvar is rendelkezésünkre áll.

Gyermekeink számára az ételt a Vasváron működő Atroplusz Bt. szállítja. A HCCP előírásnak megfelelően tálaló-melegítő konyhát használunk.

A gyerekek nagy mozgásigényűek, a falun szabadabb, tágasabb környezetben élnek. 3000 nm-es udvarunkkal tudjuk biztosítani a mozgásigényük kielégítését. A családok körében végzett felmérések, családlátogatások tapasztalatai azt tükrözik, hogy megváltoztak a falun élő emberek életkörülményei, s ez befolyásolja a gyermekek fejlődését is: a család szerkezetének változásai, a megélhetési gondok (a szülők többsége városba jár dolgozni, vagy otthon van), a technika fejlődése, a természettől való elszakadás, az élményforrások csökkenése. Növekvő mértékű a gyermekek körében a szociális hátrányosság, ezért az óvodának még nagyobb szerepet kell vállalnia a nevelésben, hiszen a gyerekek a nap nagy részét az intézmény keretei között töltik. Olyan óvodai életet alakítunk ki, amely derűssé, ésszerűvé, természetessé,

élménygazdaggá teszi a gyermekek egész napos együttlétét - a megfelelő -, jó tárgyi feltételek biztosításával.

Segítőkésszen állunk a család mellé, a szülőket nevelőpartnerként tiszteljük, s törekszünk a gyermekek testi-lelki-szellemi harmóniájának megteremtésére – ezzel is elősegítve a gyermeki személyiség optimális kibontakozását.

Az óvoda jól felszerelt minőségi fejlesztő játékokkal rendelkezik. Tornaszoba nincs, mozgásos tevékenységet komoly szervezéssel tudunk balesetmentesen végezni. Egyéb mozgásos tevékenységre van lehetőség a faluban, heti szinten lovaglásra. Trambulín mind a csoportban, mind az udvaron megtalálható. A csoportban mindennapos használatra van lehetőség.

Külön zugban szenzitív sarkot alakítottunk ki, ahol „zöld” játékokat játszhatnak egyéni igények szerint. A természetesség igényével csak természetes anyagokkal.

2020-tavasán óvodánk elnyerte a „**Madárbarát Óvoda**” címet, melynek elérése a gyerekekkel közösen, a szülők támogatásával, aktív közreműködésével valósult meg. Madáretető, itató, madárodúk készültek, mely az óvoda udvarán található meg.

Az erdőpedagógiai- és állatasszisztált foglalkozásokat szervezünk, terepi foglalkozásokat tartunk. Segítségül hívjuk programjainkra a képzett szakembereket, illetve e területen szerzett képesséssel rendelkező óvodapedagógusunkat.

Állatvédő Óvoda címet már második éve birtokoljuk

Intézményünk száraz taposóösvénnyel gazdagabb, mellyel a gyermekek egészségmegőrző tevékenységéhez járulunk hozzá. Saját erőből, kétékezi munkával készítettük el, amire nagyon büszkék vagyunk.

Minden év végén szülőkkel közösen kirándulunk olyan helyekre, ahol a magyar természeti kincsekkel, élőhelyekkel, állatokkal, növényekkel ismerkedhetnek meg, illetve az ember által épített környezettel, történelmünk egyes szegmenseivel. Észreveszik szülőföldünk, környezetünk szépségeit, érzelmileg kötődnek hozzá, a felnőtté válás mérföldkövei ezek a pozitív érzések.

Büszkén viseljük három éven keresztül a 2021-ben elnyert Kincses Kultúróvoda címet. Óvodánk 2023-tól határozatlan időre a **Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ** bázis intézménye lett, fő feladatunk a helyi pedagógiai program és a jógyakorlatok bemutatása a vas vármegyei intézmények számára.

III: GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

3.1. Gyermekkép

A hagyományos falusi életközösséghez hasonlító, gyermekközpontú óvoda megvalósítása a célunk, ahol a gyermekek érzelmi biztonságban, meleg – elfogadó – derűs légkörben élnek.

Az óvodáskor a 3-7 éves korú gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése során talán a kisgyermekkor legérdekesebb, legizgalmasabb időszaka, mely meghatározó lesz későbbi életükre. A tiszta gyermeki lélek ártatlansága sok emberi értéket hordoz magában. Rajtunk múlik, az odafigyelésünkön, hogy a jó tulajdonságok felszínre kerüljenek, és maradandó értékké váljanak.

Óvodánk gyermekközpontú. Abból a tényből indul ki, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Pedagógiánkat inkluzivitás jellemzi, mely lehetőséget nyújt a szabad személyiség kibontakoztatására, a befogadásra, elfogadásra és differenciálásra különös tekintettel az esélyegyenlőség biztosítására – hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek. Nevelésünk során a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglevő hátrányai csökkenjenek. Az előítélet kibontakozásának nem adunk helyt.

Lehetőséget nyújtunk a szabad önkifejezésnek, a kreativitás sokrétű megnyilvánulásának. A sajátos, életkoronként, életszakaszonként és egyénenként változó testi és lelki szükségletek kielégítésére törekedünk.

A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet komfortérzést, biztonságot sugall, ami elengedhetetlen feltétele a személyiségfejlődés kibontakoztatásának.

Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait.

Fontos, hogy gyermekeink érezzék: biztonságban vannak, számíthatnak ránk, szeretet, megértés veszi őket körül. Az örömteli együttlét, a felszabadult játék széppé varázsolják az óvodai éveket.

Gyermekeink világról alkotott képe az érzékelhető, hallható, tapintható világhoz kapcsolódik. A dolgokat érzelmi súlyuk, fontosságuk szempontjából nézik. Mindennapos, élményszerű ismeretnyújtásuk segíti az érzelemmel telített gyermeki világkép kialakulását.

Óvodánk derűs, esztétikus, kellemes légköre, a naponta megélt kisebb örömök, az ünnepek, a boldogság érzése, a szeretet, az összetartozás, ragaszkodás igénye soha nem veszíthetik el varázsukat.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy az óvodában nevelt gyermekek jól érezzék magukat, egészséges, jó mozgású, értelmes, érzelmileg stabil, tette kész emberré váljanak, akik képesek lesznek meglátni és megérteni az őket, körülvevő szépet és jót, vigyáznak természeti- és társadalmi értékeinkre, érthetően, választékosan fejezik ki magukat.

3.2. Óvodakép

Óvodánk esztétikus, melegséget sugárzó biztonságos környezetével, szeretetteljes, mindenkit maximálisan elfogadó, családias, bizalmat árasztó légkörével, elsősorban a szabad játék és mozgás sajátos eszközeivel készíti fel a gyermeket az életre.

A gyermekek és a szülők kívánságát és elégedettségét mérlegelve, a gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életünket, melyhez az óvodában dolgozók hivatásszeretete, a gyermekek és a szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- nevelő-személyiségfejlesztő funkció.

Az óvodában miközben az teljesíti e funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja, hogy a sokoldalú személyiségfejlesztés mellett, fokozottan figyeljen a gyermekek hátrányának csökkentésére, és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására is.

3.3. Alapelvünk:

- A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.
- A gyermekek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása és megerősítése.
- A gyermeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
- Mindenkor és minden helyzetben a gyermekek érdekeinek figyelembevétele.
- Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, a hozott hátrányok kompenzálására.
- Az alkalmazott pedagógiai eszközöket, módszereket a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk, ezzel segítve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, kompetenciáinak alakítását.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának tiszteletben tartása.
- Az óvoda kialakult pedagógiai értékeinek megőrzésére törekvés.
- A tevékenységek szervezésénél alapelvünk, hogy semmit ne végezzünk el a gyermekek helyett, amire önmaguk is képesek, de mindenben segítünk, ha erre szükségük van.
- Arra törekszünk, hogy óvodánkban a környezet megismerése élményközpontú, a gyermekek életkori sajátosságait, képességeit figyelembe vevő és tevékenységen alapuló legyen.

IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJAI

Óvodánk tevékenységét az alábbi célok határozzák meg:

- Szeretetteljes, melegséget sugárzó, érzelem gazdag, biztonságérzetet adó, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó, derűs, vidám, a családi nevelésre alapozó, s azt kiegészítő gyermekközpontú nevelés, ahol érvényesül a családmódelel.
- A gyermekek nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása és elősegítése a játékkal, mesével és a különböző tevékenységekkel.
- A gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával, a környezetükben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, és a majdani iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.
- A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával az esélyegyenlőség biztosítása.
- A migráns családok gyermekeinek interkulturális nevelése.

Munkánk során olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik érdeklődők, hajlamosak a szépre, a jóra, az igazra, az együttműködésre, a segítőkészségre, egymás szeretetére, megbecsülésére és tiszteletben tartására, akik a siker mellett el tudják viselni a kudarcot is, tudnak kompromisszumot kötni, és az érzelmeiket szabályozni.

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata: az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód kialakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

5.1. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program

A 3 – 7 éves gyermekek testi-lelki tulajdonságaira épített nevelőmunkák alkalmazásával az érzelmi-, társas- és értelmi képességek ápolása és fejlesztése valósuljon meg a testi és lelki egészség feltételei között.

Nagyon fontosnak tartjuk a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődését, az egészséges életmód szokásainak alakítását, a szükségletek és a mozgásigény kielégítését, az egészséges óvást, védést, a hátrányok kiküszöbölését.

Az óvodás korú gyermek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges életmódra nevelés kiemelt nevelési feladatunk. Nevelésünk mércéje a gyermekek gondozottsága, a stabil egészségügyi szokásrendszer, az egészséges életmód iránti igény felkeltése és kialakítása. A testi, lelki, szellemi egészség elégedettséget, harmóniát jelent a gyermekek számára. A gondozás során, egy bensőséges kapcsolat alakul ki a gyermekek – felnőttek között, s ez a meghitt, megértő viszony a természetes testközelség megléte. A gyermekek gondozása, gondoskodás róluk – végigvonul az egész óvodai életükön, nevelésünk egyik fő funkciója. Az óvónő szerető, védő, óvó gondoskodása, az óvónői szeretetben való megmártózás, a simogató kéz melege, a mosolygó, biztató tekintet, a körül ölelő védettség adja meg a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, mely kiegyensúlyozott fejlődésüknek a feltétele. Állandóan biztosítani kell az egészséges környezetet a játékhoz és a különböző tevékenységekhez, a biztonságos balesetmentes feltételeket. A gyermekek figyelmét fel kell hívnunk a balesetveszélyekre. A jól kialakított, rugalmas napirendünk is az egészséges életmódra nevelést, a helyes életritmust, a jó szokásokat, s a korunknak megfelelő fegyelem kialakítását szolgálja. Fontosnak tartjuk a szükségletek, és a mozgásigény kielégítését, az egészségük óvását, védését és az esetleges hátrányok korrekcióját. A napirendünk biztosította folyamatos játéktevékenységben azonos

időpontban ismétlődnek az étkezések / reggeli, ebéd, uzsonna /, a mese, a levegőzés, a séta, a kinti játék, a pihenés.

Figyelemmel kísérjük a gyermekek testi szükségleteinek igényét, mert a gyermek hangulatváltozásai is jelzésül szolgálnak közérzetéről.

- A gyermek egészséges fejlődésének fontos feltétele az életkori sajátosságoknak megfelelő egészséges, változatos és vitamindús táplálkozás.
- A magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
- A testápolás szolgálja a gyermek tisztaságigényének, egészségügyi szokásainak megalapozását / a mosakodás, kéztörlés, fogmosás, WC használat /. Fontos itt is a felnőtt állandó segítőkész jelenléte.
- Az öltözködés a testünk védelmét szolgálja az időjárás változásaival szemben, és a gyermeki önállóságot, izlésvilágot alapozza.
- A mozgás belső igény, élmény a gyermek számára, amit felszabadultan, jókedvűen, örömmel végez.
- Az edzés folyamatában a gyermek ellenálló képessége fokozódik. Fontos, hogy a gyermek minden évszakban, minél több időt töltsön a szabadban.
- A pihenés, az alvás szintén a gyermekek testi fejlődését szolgálja.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítására, a környezettudatos magatartás megalapozása.

A nyugalmat árasztó környezettel, a szeretetteljes bánásmóddal a gyermekek biztonságát erősítjük.

A szokások elsajátítása folyamán kialakítjuk egészséges életmódbeli készségeiket, jártasságaikat.

Testi szükségleteik felismerése, kielégítése, hozzájárul a derűs, félelemmentes közérzethez.

Megtanulnak önállóan tisztálkodni, öltözködni, ismerik, alkalmazzák a higiénés és esztétikus étkezési szokásokat. Képesse válnak önmaguk és a társaik segítésére. Vigyáznak ruhájuk, környezetük tisztaságára. Alakul igényük a maguk körüli rend megteremtésére. Testileg megfelelően edzettek, teherbírók, mozgásuk összerendezett lesz, és állóképességük is fokozódik.

Az egészségre nevelés, a gondozás folyamatában elsődleges feladatunk a gyermekek egyéni adottságait figyelembe vevő testi fejlesztés. Az egészséges gyermek a biztonságos, derűs környezetben jól működő életfunkciókkal rendelkezik: vidám, érdeklődő, aktív.

Ebben a nevelési folyamatban nagyon fontos, hogy jól együttműködjön az óvónővel a dajka. A védelem és a biztonság iránti igényüket állandó jelenlétünkkel elégítjük ki.

5.1.1. Egészségfejlesztési program

A gyermeknek joga van az egészséghez és biztonsághoz. Egészségfejlesztési programunk tartalmazza óvodánk egészségfejlesztéssel összefüggő feladatait az egészséges életmód alakítása terén ellátandó feladatainkhoz illeszkedve, szem előtt tartva a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori és egyéni sajátosságait.

Óvodánkban a gyermekek testi, szellemi fejlődésének feltételei biztosítottak. Az egészségfejlesztési program megvalósulása érdekében a szülők segítő együttműködése, támogatása, esetenként együttműködő partnereink bevonása is szükségessé válik.

Feladatok (az óvodapedagógus feladatai):

5.1.1.1. Személyi higiéné:

- **tisztálkodás:** egyéni tempó szerint, helyes sorrenddel, technikákkal, szokásokkal, a betegség megelőzés tudatosításával (bőr, száj, fogak, kéz, köröm, érzékszervek ápolása; ruházat higiénája, rendje; környezet rendje); saját eszközök használata, önállóságra nevelés.
- **öltözködés:** elegendő idő biztosítása, szükséges mértékű segítség nyújtása, saját ruházat rendje a saját öltözőszekrényben; összefüggés az időjárás, a benti hőmérséklet, a tevékenységek és az öltözködés között; önállóság alakítása; szülőknek javaslat a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő (lábboltozatot és lábfejet védő) biztosítására; rászoruló gyermekeknek kapcsolat és támogatás keresése karitatív szervezetekkel.
- **pihenés:** szellőztetett teremben a nyugodt pihenés feltételeinek biztosítása megfelelően elhelyezett ágyakkal, pizsamában, elalvást segítő, biztonságot adó szokásrendszerekkel (a gyermek számára kedves tárgy („alvóka”), testi közelség, csend, nyugalom, mindennap mese, vagy ének, vagy zenehallgatás), a pihenés időtartama igazodik a csoport szükségleteihez, az ágynemű, pizsama tisztításáról a szülő gondoskodik (2-3 hetente, illetve betegség alkalmával).
- **tisztasági-, és fejtetvességi ellenőrzés:** védőnő által negyedévente valamennyi gyermek szűrése az előírt feltételek, eljárás mellett. Ha az óvónő észlel fejtetvességet, azonnal értesíti a szülőt, tájékoztatja a kezeléstről, értesíti az óvoda védőnőjét is, aki legkésőbb a következő napon elvégzi az érintett csoport vizsgálatát.

Gyakoriság: folyamatosan, a teljes óvodai életben minden nap

Felelős: óvodapedagógusok, dajka, az óvoda minden dolgozója, szülők, védőnő

Dokumentálás: ½ évente a csoportnaplóban, nevelési tervekben, gyermekenként legalább ½ évente az egyéni fejlődési „naplók”-ban, szülőkkel megismertetve, igazolások, nyilatkozatok.

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok gyermekenként az egyéni fejlődési naplókban, ellenőrzést végző vezető.

5.1.1.2. Egészséges táplálkozás:

- **óvodai étkeztetés:** az egészséges táplálkozás szokásainak megerősítését az óvoda napi 3 étkezés során a kulturált étkezési feltételek biztosításával (terítő, váltott tányér, kanál, villa, kés, pohár, az önálló merítés lehetősége), a várakozási idő elkerülésével, folyamatosan felszolgált ételekkel, az ízek, ételek megkedveltetésével, folyamatos folyadék biztosítással teremti meg. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően az evőeszközök helyes használatára neveljük a gyermekeket; ügyelünk az étel allergiás gyermekek diétás étkeztetésére (szolgáltató biztosítja).

Gyakoriság: folyamatos

Felelős: az óvoda minden dolgozója, étkeztetést biztosító szolgáltató, családok

Dokumentálás: a csoportnaplóban a nevelési tervekben, a csoport életéről készült feljegyzések, a gyermekek egyéni fejlődési naplója

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető.

- **zöldség-, és gyümölcsnapok:** közös, játékos alkalmak teremtésével a gyermekek maguk is legyenek részesei egyszerűbb ételek elkészítésének, jó hangulatú, közös tevékenységekkel (zöldség-és gyümölcssaláták), a lehető leggyakrabban iktassunk be közös gyümölcsfogyasztást, a honi gyümölcsfajtákat preferálva, szülői támogatással, a reggeli és az ebéd elfogyasztása közötti időben, vagy délután, ügyelve az étkezések utáni és előtti időtartamokra, zöldség-, és gyümölcslevek közös készítése, fogyasztása, azok megkedveltetése.

Gyakoriság: hetente családok támogatásával, fogyasztás minden nap

Felelős: óvodapedagógusok, dajka

Dokumentálás: a csoportnaplóban a nevelési tervekben, a csoport életéről készült feljegyzések, a gyermekek egyéni fejlődési naplója

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető.

- **zöldség-, és gyümölcsfélékkel való ismerkedés kertekben, üzletekben:** a foglalkozások keretében szervezett tapasztalatszerzések során minél több érzékszervet

5.1.1.4. Testi és lelki egészség fejlesztése:

Az óvoda dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, ezért kiemelt feladatunk, kötelességünk minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat!

- **egészséges, biztonságos, tiszta, harmóniát árasztó környezet megteremtése**
 - a dajkák minden nap portalanítanak, felmosnak, rendszeresen fertőtlenítenek, folyamatosan szellőztetnek;
 - a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeljük, figyelünk javításukra, cseréjükre;
 - a berendezési tárgyak, eszközök igazodnak a gyermekek testméreteihez, fontos szempont kell, hogy legyen könnyű tisztántarthatóságuk;
 - a csoportszobát, mosdót, öltözőt, harmóniát, nyugalmat árasztó színre festetjük;
 - rendszeresen alkalmat teremtünk a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgáskészségek tanulására, megteremtve a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatásának feltételeit;
 - évente alkalmat teremtünk az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre:
 - a gyermekek évenkénti szemészeti és általános szűrővizsgálatát a védőnővel és az önkormányzat alkalmazásában álló orvossal együttműködve a védőnői rendelőben, a fogászati szűrővizsgálatot a fogorvossal együttműködve, de a Győrvári helyszín miatt, csak egyénileg lehetséges, családonként.
 - az életkorhoz kötött védőnői és orvosi szűrővizsgálatok (státusz vizsgálatok) a rendeletek előírásait figyelembe véve, az adott életkor betöltéséig megtörténnek, a szűrések dokumentálását a szakemberek végzik.

Gyakoriság: az óvodapedagógusok folyamatosan, a védőnő a jogszabályban meghatározottak szerint; fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálat évente

Felelős: óvodapedagógusok, dajka, védőnő

Dokumentálás: éves munkaterv, csoport nevelési terve, esemény terve, egyéni fejlesztés dokumentuma, gyermekegészségügyi törzskartonok, gondozási lapok, melyek a védőnőnél találhatóak, feljegyzések.

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, védőnő, orvos, az ellenőrzést végző vezető.

- **a gyermekek lelki egészségének fejlesztése:**

megmozgatunk, sokat beszélgetünk (szín, forma, gondozás, növényi részek, stb.); lehetőség szerint a kiskertekben (családoknál) végezzenek egyszerű kerti munkákat, pl. gyomlálás, öntözés, betakarítás.

Gyakoriság: ősszel és tavasszal legalább egy-egy alkalom családok segítségével

Felelős: óvodapedagógusok

Dokumentálás: a csoportnaplóban a nevelési, tevékenységi tervek, a csoport életéről készült feljegyzések

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető

5.1.1.3. Mindennapos testnevelés, testmozgás:

Az óvodapedagógus feladata a mozgásigény kielégítése és a testi képességek fejlesztése, tudatos, ösztönző, támogató jelenlétével.

- **egészségfejlesztő testmozgás egyéni fejlettségi szintnek megfelelően:**
 - spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységek, kooperatív mozgásos játékok teremben, udvaron, sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi, fizikai biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal, eszközökkel; irányított mozgásos tevékenységek, mindennapos együttmozgás napirendbe építetten, tudatosan tervezetten, rendszeresen szervezeten, változatos céllal, tartalommal (pl. tartásjavítás, lábtornák, erő és állóképesség fejlesztése, nagymozgások fejlesztése, mozgáskoordináció fejlesztése);
 - levegő-, és napfényedzés: időjárástól függően napi 1-3 órányi levegő és napfény edzést biztosítunk a fokozatosságot betartva; a nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építjük, ügyelve az UV sugárzás, a hőség elleni védelemre (árnyékos helyek, napvédők, folyadékpótlás, kevés ruházat, locsolás, gyakori mosakodás).

Gyakoriság: folyamatosan, minden nap

Felelős: az óvoda minden dolgozója

Dokumentálás: a csoportnaplóban a nevelési, tevékenységi tervek, a csoport életéről készült feljegyzések, a gyermekek egyéni fejlődési naplója

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető.

- kellemes, figyelmet, szeretetet árasztó óvodai légkörben neveljük a gyermekeket - figyelve egyéni igényeikre és szükségleteikre;
- naponta több órát töltsenek szabad játékkal; fejlesztésük mindig örömmel megélt, játékba ágyazott tevékenységeken keresztül zajlik, változatos tapasztalat- és élményszerzési lehetőség biztosításával;
- sokat beszélgessenek felnőttel, egymással, kérdéseikre mindig kapjanak válaszokat; beszélgetéseik során könnyebben feldolgozzák pozitív és negatív élményeiket;
- olyan meséket hallgassanak, amelyekben a helyes viselkedés, magatartás pozitív élményei jelennek meg, amelyek segítik élményeik feldolgozását;
- ellátjuk a tehetségkutatással és tehetséggondozással, a korai tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával, a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat;
- a gyermekek mentális problémáinak segítésére, megoldására kapcsolatot tartunk a Pedagógiai Szakszolgálat és a Szakértői Bizottság szakembereivel, szükség esetén segítséget, támogatást, speciális fejlesztést kérünk a gyermekeknek;
- felderítjük a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, pedagógiai eszközökkel törekszünk a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.

Gyakoriság: folyamatosan, illetve szükség szerint

Felelős: az óvoda minden dolgozója, Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei, család- és gyermekvédelem szakemberei

Dokumentálás: csoportnaplókban a nevelési, tevékenységi tervek, a csoport életéről készült feljegyzések, a gyermekek egyéni fejlődési naplója, a speciális fejlesztés tapasztalataival kiegészítve, kérelmek, javaslatok, szakértői vélemények, gyermekvédelmi felelős dokumentumai

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető, szakértői bizottság

5.1.1.5. Bántalmazás, erőszak megelőzése: a gyermek bántalmazása és elhanyagolása magába foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód minden formáját.

Az óvoda dolgozóinak feladata:

- szülői értekezleten a szülők tájékoztatása, felvilágosítása az érzelmi és fizikai elhanyagolás fogalmáról, tartalmáról, a gyermek bántalmazásáról; figyelem felhívása arra, hogyha gyermek sérelmére elkövetett cselekményről tudomása van, illetve annak szemtanúja, s azt nem akadályozza meg, illetve nem jelenti, maga is részese a gyermekbántalmazásnak; az óvodapedagógus kötelessége azonnal jelzést tenni az intézmény igazgatójának, a gyermekvédelmi felelősnek, ha a gyermek érzelmi és/vagy

fizikai elhanyagolására, bántalmazására utaló jeleket tapasztal, köteles közreműködni a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében;

- a gyermek veszélyeztetettsége esetén közreműködünk a megelőzésben, megszüntetésben, együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelemhez kapcsolódó személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal;
- az intézmény hirdetőtábláján tájékoztatjuk a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről; tájékoztatást adunk a gyermekvédelmi szervek, hatóságok elérhetőségéről.

Gyakoriság: nevelés év elején, folyamatosan, illetve szükség szerint

Felelős: indokolt esetben az óvoda minden dolgozója, szülők, család- és a gyermekvédelem szakemberei

Dokumentálás: a csoportnaplóban a nevelési, tevékenységi tervek, a csoport életéről készült feljegyzések, a gyermekek egyéni fejlődési naplója, gyermekvédelmi intézményi dokumentációk, intézményi dokumentumok

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, az ellenőrzést végző vezető.

5.1.1.6. Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás: alapelv a gyermekek védelme, megóvása, a baleset esetén szükséges teendők ellátásának alapismerete,

- fontos, hogy a gyermekek rájöhessenek, hogy egy kis odafigyeléssel, óvatossággal sok baleset elkerülhető, tanulják meg, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl. bicikli, mászóka, gyógyszer, stb.) milyen veszélyforrást jelent;
- a gyermekekkel a nevelési év kezdetén, valamint szükség szerint, illetve kirándulások, helyszíni foglalkozások előtt ismertetni kell a védő-óvó előírásokat (egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás, a tilos és az elvárható magatartásforma, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrások) - az ismertetés ténye és tartalma a csoportnaplóban kerül dokumentálásra;
- a Házirend, az SZMSZ, a Tűz-és munkavédelmi szabályzat szabályozza az intézményi óvó-és védő előírásokat, amelyeket a gyermekeknek és a felnőtteknek be kell tartani;
- az elsősegély doboz az elkülönítő szobában található;
- különböző berendezési tárgyak, eszközök csak megfelelő minőségi tanúsítvánnyal kerülhetnek használatba.

Gyakoriság: nevelés év elején, folyamatosan, illetve szükség szerint

Felelős: az óvoda minden dolgozója

Dokumentálás: csoportnapló, belső szabályzatok, jegyzőkönyvek

Mérés, értékelés, felelőse: óvodapedagógusok, dajka, hatóságok.

5.1.2. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés az óvodai élet során, minden nevelési mozzanatban jelenlévő feladat.

Az óvodai nevelés általános nevelési feltételei közé az alábbi egészségfejlesztő tevékenységek tartoznak:

- testi egészség (gondozás, ápolás, edzés, mozgásfejlesztés);

Célja: a tisztaság igényének felkeltése, a fokozatos önállóság.

Testedzés: a tornaszobában vagy szabad levegőn való heti 5 alkalommal mozgásfejlesztés, mozgás, kirándulás; speciális gondozási, prevenciós és korrekciós testi nevelés;

- egészségvédő képesség fejlesztése

Cél: hogy alakuljon ki a kisgyermekben egy olyan attitűd, amely a személyi és a környezeti higiénére, a mozgásos életmódra, az egészséges táplálkozásra, a kulturált, egészséges étkezésre, másokon való segítségére irányul, önmaguk és társaik épségének óvására;

- lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása);
- szociális kapcsolatok harmóniája (közösségi élet, segítség, stb.);
- a gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak kialakítása;
- az óvodapedagógusok és a nem pedagógus dolgozók viselkedésének szabályozása;

- a szülők otthoni egészségnevelő feladatai (higiénés szokások alakítása egészségvédő példamutatás);
- az egészségügyi szolgálattal (védőnő, orvos, fogorvos) való együttműködés.

A napirend, a foglalkozások változatos ismétlődése, a pihenés, a szabad játék számtalan lehetőséget ad az egymásra figyelésre, az együttes örömszerzésre, a másság elfogadásának segítésére. Megtanulják az elemi illemszabályokat.

5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása elengedhetetlen feladatunk, áthatja egész óvodai életünket. Az óvodáskorú gyermek egyik sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége.

Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztosság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Olyan légkört alakítunk ki, ahol az óvónő-óvónő, óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív.

Vegyék észre az emberi kapcsolatokban a jót, és a rosszat. A szocializáció során mások szeretetére, tiszteletére nevelünk, baráti kapcsolatokat alakítunk. Közös élményekkel, tapasztalatok bővítésével, a csoport hagyományainak ápolásával alakítjuk a gyermekek viselkedését, a szokásokat, a szabályokat.

Megalapozzuk:

- a gyermekek pozitív „ÉN” képének kialakulását
- teret engedünk a gyermek önkifejező törekvéseinek
- az érzelmi gazdagságot, empátiát,
- a kulturált magatartás szokásait,
- a kreativitás képességét,
- a természeti és társadalmi környezetük iránti igényt

Támogatjuk a szocializáció szempontjából fontos szokásokat, magatartásmódokat, mint:

- kompromisszumok és az önérvényesítés megtanulása,
- a kommunikálás elsajátítását,
- a társas konfliktusok megoldását,
- az önszabályozás alakulását,
- a gyermekek játékszükségleteinek kielégítését,
- az együttműködés kiteljesedését.

Célunk:

- Erkölcsi, akarati tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése az óvodapedagógus és a dajka példaadásával
- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak érték közvetítése.
- Annak elfogadására és megértésére neveljük a gyermekeket, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, az önazonosság megőrzése, átörökítésének biztosítása. A gyermek nyitottságára építve hozzásegítjük a gyermeket

ahhoz, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családjához való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetre. A figyelem ráirányítása a természeti és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre tiszteletére és megbecsülésére nevelés.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- A kiemelkedő képességű gyermekek igényeit figyelembe vevő tevékenységek által történő személyiségkibontakoztatás.

A közös együttlétekekkel, a közös élményekkel, a közös tevékenységekkel alakítjuk a gyermekek erkölcsi tulajdonágait, mint az: együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, pontosság, a tolerancia, igazmondás, igazságosság, a konfliktusok megoldása, az akadályok leküzdése, a jól végzett munka öröme.

Fejlesztjük akarataikat, mint az: önfegyelem, a kitartás, az önállóság, feladattudatuk, szabálytudatuk alakítását. Mindehhez indítékokat, utánozható mintákat a mesével és játékkal kínálunk. Fontosnak tartjuk, hogy már az óvodába lépéstől kezdve megismerkedjünk a gyermekek személyiségével, ehhez pedig elengedhetetlen, hogy jó kapcsolatunk alakuljon ki a gyermekekkel. Megismerjük egyéni szükségleteiket, igényeiket, érzelmeiket.

Megengedjük, hogy a számukra legkedvesebb otthoni játékukat elhozhassák az óvodába. Kölsönösen beszámolunk élményeinkről, s arról, ki – hogyan töltötte otthon a hétvégét.

5.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermek szabad játéka által valósul meg.

Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és kommunikáció alakulásával.

A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Fontos a beszélő környezet, szabályközvetítés a javítgatás elkerülésének, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartásának, ösztönzésének és a gyermeki kérdések támogatásának

kiemelése. Kiemelten kezeljük a magyar kulturális értékek átadását: népmesék, mondókák gazdag tárházát.

Az anyanyelvi nevelés célja:

- az anyanyelvi ismeretére,
- megbecsülésére,
- szeretetére nevelés,
- a kommunikáció
- a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése
- a nevelő tevékenység egészére hatása

Az anyanyelvi nevelés feladatai:

- a gyermekek természetes beszéd kedvének fenntartása,
- a gyermekek beszédre ösztönzése
- a beszélő környezet teremtése
- a beszédészlelés
- beszédértés,
- szóbeli emlékezet fejlesztése.
- Szókincs (relációs és általános) gyarapítása,
- szófaji gazdagság megalapozása.
- folyamatos, összefüggő, tiszta beszédre ösztönzés
- nyelvi kifejezőkészség alakítása.
- nyelvi készség fejlesztése.
- kommunikációs (verbális, nem verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlása,
- egyéni bánásmód,
- differenciált fejlesztés alkalmazása.
- együttműködés a logopédussal
- együttműködés a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- a szociokulturális háttér figyelembe vétele
- differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.
- nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozás támogatása
- migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

Az értelmi nevelés terén:

A gyermekek eltérő tapasztalataira, ismereteire, egyéni és közös élményeikre, érdeklődésükre, és aktivitásukra, kíváncsiságukra építünk.

Figyelembe vesszük, hogy a gyermek utánzás útján tanul, az így szerzett ismereteket tovább bővítjük. Ehhez biztosítjuk az inger- és élmény gazdag környezetet.

Kedvező külső ráhatásokkal alakítjuk a gyermek belső érzését, ezáltal fejlődik érzékelésük, észlelésük, emlékezetük, figyelmük, képzeletük, kreativitásuk, mozgásuk és beszédképességük.

A gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatásához fontos a pedagógiai szükségleteknek, értékeknek a kialakítása. Ezek: az önállóság, öntevékenységek, motiváció, alkotó részvétel a tanulásban, fokozódjon a kommunikációs készségük, nyitottság az újra, rugalmasság, kreativitás, leleményesség, önfogadás, önértékelés, fegyelmezett, kitartó magatartással, együttműködési készség.

A gyermekek egyéni képesség fejlesztésénél mindig az egyes gyermek aktuális fejlettségéből és egyéni adottságaiból indulunk ki. Úgy alakítjuk a csoport életét, hogy tudjuk mi a jó a gyermeknek, mindig a gyermeket varázslatában való elmerülés feleljen meg a gyermekkor igényeinek, és anyanyelvi kultúránk szellemiségének.

Arra törekszünk, hogy óvodánk kívül-belül olyan legyen, mint egy „Meseország”, ahol minden gyermek jól érzi magát, szívesen és örömmel jöjjön ide, készségei, képességei, ismeretei korának megfelelően fejlődjenek. Különösen fontos a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

5.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése – rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységek
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek
- A tehetséges gyermek

5.4.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

A **sajátos nevelési igényű** gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködésével történik, figyelembe véve a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit is.

Az óvónő példát mutat. Elfogadja őt olyannak, amilyen. Elnyeri bizalmát, erősíti öntudatát. Bevonja a játékba, képességeihez mértén feladatokat ad neki. Elismeri teljesítményét, igyekezetét. Kedvező adottságaira épít. Melléje ül, kézen fogja, őt választja párjának. Az

elfogadó szemléletet úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk azon viselkedésmintától, amely a sérült gyermekek különbözőségét hangsúlyozza.

Az óvónő a sajátos nevelési igényű gyermeket társai felé irányítja. Elmondja a csoportban lévő gyerekeknek, hogy az emberek különbözőek, mindannyian mások vagyunk. Van, aki szépen énekel, vagy gyorsan fut, de mindenki mindent nem tudhat. Együtt, közösen többre vagyunk képesek. Szeretettel, türelemmel közeledünk a „más” gyermek felé is, ezt látják tőlünk, és megtanulják.

A nevelés hatására a sérülés arányában a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is ki kell alakulnia az alkalmazkodó képességnek, az akaraterőnek, az önállóságra törekvésnek, az együttműködésnek. Mindig annyi segítséget kapjon a gyermek, hogy önállóan tudjon cselekedni.

Fejlesztési területek:

- Szociális készségek fejlesztése, önbizalom erősítése.
- Nagymozgás – testséma.
- Téri észlelés – téri tájékozódás, irányfejlesztés.
- Taktilis észlelés.
- vízió – motoros koordináció, szem – kéz, szem – láb, szem – kéz – láb, intermodális kódolás (látás, hallás, mozgás)
- Vizuális figyelem, érzékelés.
- Vizuális észlelés.
- Vizuális emlékezet.
- Auditív verbális figyelem.
- Auditív észlelés – hallási megkülönböztető képesség, differenciálás
- Verbális észlelés – beszédmotorika, grammatika, szókincs bővítése.
- Verbális – auditív emlékezet, auditív emlékezetfejlesztés.
- Finommozgás – grafomotorika.
- Nyelvi kifejezőképesség.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknek szóló speciális fejlesztő tevékenységek:

- Biztonságosan, egyéni képességeikhez mérten sajátítsák el a csoport és az óvoda szokásrendjét.
- Ismerjék meg az alapvető játékokat. Legyenek képesek rövid ideig átéléssel játszani. Válasszanak maguknak játékeszközt, használat után tegyék helyre. Tudjanak egyszerű építményt készíteni. A szerepjátékok elemei jelenjenek meg játékukban.

- Ismerjenek verseket, mondókákat, dalokat, szívesen hallgassanak mesét.
- Maguktól is kapcsolódjanak be az óvónő kezdeményezéseibe, a közös játékba, mozgásba, kézműves tevékenységekbe. A tanulási folyamatban közreműködő részvételüket biztosítjuk egyéni képességüknek és fejlődési ütemüknek megfelelően.
- Az integrált nevelés folyamatában a prevenció (megelőzés), a korrekció (javítás, korrigálás), és a kompenzáció (a kiesett funkciók mással való segítése) nevelési feladatainkat sérülés specifikusan, egyénre szabottan határozzuk meg minden gyermeki tevékenységben.
- A sajátos nevelés igényű gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó különleges gondozási feladatok ellátása.
- A kommunikáció és elemi szociális viselkedés kialakítása, a viselkedésproblémák kezelése. Alakuljon ki bennük a társakkal szembeni segítőkészség, tudják megfogalmazni kéréseiket, kívánságaikat a környezetük felé.
- Fejlődésbeli elmaradások korrekciója, korai elemi készségek és kognitív funkciók kialakítása.

5.4.2. Beilleszkedési, magatartási, tanulási problémával küzdő gyermekek:

Mozgásterápiával és a játékban segítjük fejlődésüket. Az idegrendszer éretlensége következtében közvetlenül kialakuló magatartászavar jól kezelhető mozgásterápiával.

A következő területeken és módszerekkel igyekszünk a fejlesztést megvalósítani:

- A szabad játék alatt lehetőséget adunk a különböző mozgásfejlesztők használatára: trambulín, egyensúlyozó tölcsér, libikóka, ugráló labdák
- Változatos kézműves tevékenységek, a festés, mintázás, rajzolás, kézimunka lehetőségének egész napos biztosításával segítjük a gyermeket az érzelmi nyugtalansága feldolgozásában.
- Igyekszünk megszerettetni velük az irányított mozgást. A mindennapos testnevelés során Gergely Ildikó játékaire alapozunk.
- A nyugodt légkör, a türelmes, elfogadó magatartás segít a gyermek kiegyensúlyozottságának biztosításában.
- A megfelelő szakemberek segítségével igyekszünk felderíteni a problémák okát.

5.4.3. A kiemelten tehetséges gyermek:

Az óvodai tehetségfejlesztés célkitűzése:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit.
- Segíteni a gyermekeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a tehetséges, kiemelkedő képességű gyermekek megismerési, alkotási és egyéb speciális szükségleteit.
- Ösztönözni intellektusukat és kreativitásukat.
- Segíteni a szülőt tehetségigéretes gyermekük nevelésében.
- Nem az a cél, hogy a gyermek korán kis „tudós” legyen, hanem hogy sokféle dolgot megismerve tudja későbbi érdeklődési irányait kialakítani.

A kiemelkedő képesség az óvodáskor pszichológiai sajátosságaihoz való viszonyítás alapján határozható meg. A tehetség csírái már óvodás korban megjelennek. Óvodában tehetségigéretről, gyanúról, tehetségre irányuló hajlamról beszélhetünk. A gyermek adottságai valamilyen területen az átlagosnál jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Az adottság csak egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatásai által.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

6.1. Személyi feltételek

Óvodánkban 4 fő alkalmazott dolgozik:

- Felsőfokú végzettségű főállású óvodapedagógus 2 fő
- A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő szakképzett dajka: 1 fő.
- Egyéb munkakörben foglalkoztatott: konyhai kisegítő: 1 fő.

Utazó logopédus: heti egy alkalommal, a logopédiai ellátásra szoruló gyermekek létszámától függően 3-4 óra időtartamban dolgozik az óvodában.

Gyógypedagógus foglalkozik a rászoruló gyerekekkel igény szerint.

Az óvónőink végzettségüket tekintve főiskolai végzettséggel, fejlesztő óvodapedagógusi diplomával, szakvizsgával rendelkezik. Népi kismesterségek oktatója és játszóház vezető, óvodai környezeti nevelési szakember. Másik egyetemi diplomával, középfokú német nyelvvizsgával rendelkezik. Emellett valamennyi óvodapedagógus egyéb továbbképzésen, a szakmai megújulást segítő tanfolyamon vett részt. Az önképzés igénye folyamatos a részükről.

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

- Természetes viselkedésünkkel védelmet, biztonságot jelentünk a gyermekek számára.
- Magatartásunkban az elfogadás és a tolerancia dominál.
- Egész nevelőmunkánkat áthatja a gyermekek különbözőségének tiszteletben tartása.
- Személyiségvonásainkban legyen érezhető a humanizmus, a pedagógiai optimizmus.
- Tetteinkben a hitelesség, tapintat, következetesség dominál.
- Lehetőséget kell teremtenünk, hogy a migráns gyermekek megismerjék egymás kultúráját, anyanyelvét.
- Legyen igényünk az önművelésre, a szakmai tájékozottság, szaktudás fejlesztésére.

A nevelőtestületben is igyekszünk jó légkört teremteni.

Programunk megvalósításának színvonalát, eredményességét, minőségét az óvónő személyisége, a nevelőtestület légköre és az igazgató közreműködése dönti el.

Az óvodapedagógus közvetlen segítőtje a dajka.

Feladata: a gyermekek óvása, védelme, testi szükségleteik szolgálata, valamint személyes példa alapján gondozásuk, nevelésük. A gyermekek óvása, szolgálata az óvoda valamennyi dolgozójának feladata.

6.2. Tárgyi feltételek:

Az óvoda a település fő utcáján helyezkedik el. Nagy kiterjedésű udvar veszi körül, melyet a kor követelményeinek megfelelően igyekszünk állandóan alakítani, mozgásfejlesztő játékokkal bővíteni. Az udvar nagy része füvesített, de megtalálható a betonozott rész, kiskert virágágyásokkal, díszbokrok, nagy árnyékot adó fák. Száraztaposót az előkertben létesítettünk, amit szabadon, igényeik szerint használhatnak a gyerekek.

Az óvoda egy régi, hosszú épület, ami többször nyert felújítást.

Egy csoportszobánk van, ami 70m² alapterületű, mérete és megvilágítása megfelelő.

A csoport bútorai gyermekméretűek, modernek, esztétikusak. A csoportterem egyéni arculatát a bútorok és textíliák színének összehangolásával teremtettük meg. A kiegészítő eszközöknél, díszítő elemeknél törekedtünk a természetes anyagok alkalmazására.

A csoporthoz külön öltöző és mosdóhelyiség tartozik. Felszerelésük és berendezési tárgyaik gyermekméretűek.

Az óvoda építészeti adottságait, a rendelkezésre álló helyiségeket, és a kertet igyekszünk ésszerűen, a pedagógiai feladatok megvalósítása érdekében használni, hogy mindezek jól szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, s messzemenően lehetővé tegyék mozgás és játékigényük kielégítését.

Bár tornaszobánk nincs, a szervezett mozgást a csoportszobában végezzük.

Az alapvető felszereléssel rendelkezik az óvoda. Az eszközök állapotának figyelemmel kísérése, javításuk, szükség szerinti cseréjük folyamatos feladat.

Arra törekszünk, hogy a teremben, udvaron egyaránt minél több természetes anyag vegye körül a gyermekeket, s mindez nekünk, óvodapedagógusoknak is jó közérzetet és megfelelő munkakörnyezetet jelentsen.

Az óvoda udvarával a természet szeretetére és megóvására is nevelünk, és felébresztjük a tisztaság iránti igényüket, hogy harmonikus kapcsolatban legyenek a környezetükkel.

6.3. Az óvodai élet megszervezése

6.3.1. Az óvoda csoportszerkezete:

Mivel óvodánk csak egy csoportos, ebből következően csak vegyes-csoport kialakítására van lehetőségünk.

Ennek kedvező tapasztalatai:

- a testvérpárok együtt lehetnek
- érvényesül a csoportban a családi jelleg,
- a nagyok segítőkészek a kicsikkel szemben,
- a kisebbek nagyon sok mindent megtanulnak a nagyoktól utánzás útján.

A tevékenységeket életkoruknak megfelelően a csoport szintjére szervezzük és tervezzük, s a kicsik kedvük szerint bekapcsolódnak.

A csoport több kisebb egységre tagolódik, mely a tevékenység jellegétől függően alakul.

A nagyok részére minden tevékenységnek megvannak a maga szabályai, a lehetőségekkel és korlátokkal együtt. A tevékenységben való részvételnél érvényesül a gyermeki önkéntesség, de ez nem jelentheti a rendszeres távolmaradások elfogadását.

A játék tevékenységekben fontosak az ésszerű szabályok, szokások, a megfelelő magatartásformák, melyek fokozzák a közös játék élményét.

A beszoktatási időszakban szilárd szokás- és szabályrendszert alakítottunk ki a jó csoportközösség létrehozása érdekében.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, amelyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

6.3.2. A napirend kialakításának legfőbb szempontjai:

- Kisgyermekkorban az idő nem osztható fel órarendszerű szakaszokra, hanem folyamatos, végtelen egész. Az elfoglaltságoknak is élményszinten egészet kell alkotniuk.
- Lassúbb tempó, az itt és most elve, a szabadság és korlátozás kellő aránya.
- A gyermekeknek huzamos, összefüggő idejük legyen a játékra, és lehetőségük a szabad mozgásra, elkezdett tevékenységük befejezésére.
- A széjjel és együtt ritmikus váltakozása adja a nap ritmusát, rendjét.
- A gyerekek eltérő szükségleteinek /étkezés, pihenés/, fejlődési ütemének lehetőség szerinti figyelembe vétele.

6.3.3. Napirend:

A követve nevelés módszerével kívánjuk megvalósítani az óvodai nevelést. Kiindulópontunk a gyermek fő tevékenysége a JÁTÉK, ebből következik, hogy a legtöbb időt a nap folyamán ehhez biztosítjuk.

7.00 – 11.45 Játék a csoportszobában, szabadban.

Benne: folyamatos tízórai, játékhoz kapcsolódó tevékenységek.

5-30 perces együttlét, melynek nincs kötött időpontja, de előre megtervezett.

Mindennapos testnevelés, játék a szabadban, levegőzés

11.45 – 12.30 Készülődés az étkezéshez

Ebéd kötött formában

Gondozási feladatok, testápolási teendők

12.30 – 15.30 Mese, pihenés, alvás

Felkelés, uzsonna

15.30 – 16.30 Játék a csoportszobában vagy a szabadban.

Az óvónők a nevelési év kezdetén – a csoport összetételének ismeretében – végig gondolják munkájuk súlypontjait, ezt a dajkával is megbeszélik. A tervezés feladatait is előre megbeszélik.

6.3.4. Hetirend:

Hétfő:	verselés, mesélés - ének-zene, énekes játék, gyermektánc
Kedd:	verselés, mesélés, - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Szerda:	verselés, mesélés - külső világ tevékeny megismerése
Csütörtök:	rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - külső világ tevékeny megismerése
Péntek:	ének-zene, énekes játék, gyermektánc - mozgás

Mindennapos testnevelés szervezése. / irányított mozgás/

Az óvodai nevelés csak jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

6.4. Az óvoda kapcsolatai

Óvodánk környezetére nyitott.

6.4.1. Az óvoda – család kapcsolata:

Legfontosabb együttműködő partnerünk, a család, a szülő.

Együttműködésünk meghatározója: a gyermek neveléséért elsősorban a család a felelős, amelyben mi partnerek, segítőtársak igyekszünk lenni.

Az óvodai nevelés a családi neveléssel szorosan együttműködve szolgálja a gyermekek fejlődését. Az óvodapedagógus figyelembe vesz a családok sajátosságait, szokásait, érvényesíti a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A segítség formái

- Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőt gyermeke óvodai életéről, fejlődéséről, tevékenységéről.
- Ösztönözzük, hogy a szülők éljenek a csoportlátogatás lehetőségével
- Szükség szerint családlátogatás, fogadóóra keretében lehetőséget teremtünk a nyugodtabb, bizalmasabb beszélgetésre, ezzel is segítve az együttnevelést
- Alkalmanként külső pedagógiai szakember munkáját is igénybe vesszük a segítséghoz, illetve közreműködünk a szülő és a szakember közötti kapcsolat megteremtésében.

Együttműködésünk alapja a kölcsönös bizalom, elfogadás. Különösen fontos a nehéz helyzetű, valamint a magatartási vagy egyéb problémát mutató gyermekek családjához való tapintatos, segítőkész közeledés, az együttműködés a gyermekek érdekében.

Az óvoda ugyanakkor enyhíteni hivatott a gyermeket ért káros hatásokat azáltal, hogy a gyermeket az óvodában az érzelmi biztonság, nyugodt, elfogadó légkör övezi, és szinte észrevétlenül olyan hatások érik, amelyek testét, lelkét, személyiségét egyaránt erősítik.

A családdal való kapcsolatalakítás, az együttműködés főbb formái:

- Az új gyermekeket a beiratás után meglátogathatjuk
- A szülő a gyermekével a beiratkozás után látogatást tehet az intézményben.
- A beszoktatási időszakban a szülő együtt lehet gyermekével a csoportban.
- A napi személyes kapcsolat, párbeszéd.
- A szülők igény szerint részt vehetnek óvodai kiránduláson, valamint a csoportban szervezett közös programokon.
- A családi ünnepekre az óvodában is készülünk, segítjük a ráhangolódást.

Az óvodai nevelőmunkát a szülők alapvetően a nevelők munkájába vetett bizalmukkal segíthetik.

6.4.2. Az óvoda – Iskola kapcsolata:

Célunk a minél zökkenőmentesebb átmenet elősegítése. Fontosnak tartjuk az előzetes véleménycserét, majd a tapasztalatok megbeszélését.

Az iskolával való kapcsolat tartalma:

- Évente egy alkalommal szakmai tapasztalatcsere
- Óvodások látogatása az iskolába, közös játék
- Közös színházlátogatás

6.4.3. Az óvoda – Fenntartó kapcsolata:

A gyermekeket közvetlenül érintő kapcsolatokon túl az együttműködésünk a fenntartó önkormányzattal a legszorosabb. A működési feltételeket biztosítja az óvoda részére.

6.4.4. Óvodánk egyéb kapcsolatai

Pedagógiai Szakszolgálat: Figyelemmel kísérjük a továbbképzési és egyéb szakmai rendezvényeket, lehetőség szerint ezeken részt veszünk.

Nevelési Tanácsadó segítségét indokolt esetekben igénybe vesszük.

Helyi szinten kapcsolatot tartunk:

- A gyermekek egészségmegőrzése, egészségvédelme érdekében a védőnővel és a helyi orvossal.
- A Művelődési Házzal és a könyvtárral
- Családsegítő munkatársával.
- Kisebbségi Önkormányzattal
- A katolikus és evangélikus egyházzal – szülői közösség kérésére – hitoktatást szervezünk.
- ATROPLUSZ Bt. A gyermekek étkeztetésével kapcsolatos ügyek megbeszélése.

6.5. Az óvoda hagyományos ünnepei

- A gyermekek születésnapját megünnepeljük. Erre a napra HCCP engedéllyel rendelkező tortát hozhatnak az ünnepeltek, gyertyát gyújtunk, köszöntőt mondunk, énekelünk és ajándékot készítünk. Mindez nagy hatást gyakorol a gyermekek magatartáskultúrájára, viselkedésmódjára.
- Nyáron egész napos kirándulást szervezünk.
- Kirándulásokat szervezünk erdőn, mezőn, vízparton. Ezek a kirándulások érzelmi előkészítéssel a természethez, az adott tájegységhez való kötődést erősítik.
- Minden évben részt veszünk színházi gyermekelőadásokon.
- Az ünnepekre való készülődés és az ünnep maradandó közös élményt jelentenek a gyerekeknek.

6.5.1. Mikulás:

A Mikulást várni örömet és izgalmat jelent. Sokat beszélgetünk róla. A cipőpucolás, dramatizálás, bábozás, a Mikulás puttonyából előkerülő ajándék igazi örömet jelent a gyerekeknek.

6.5.2. Karácsony:

A karácsony a családi összetartozás, a szeretet ünnepe.

Az előkészületek adventi naptár és koszorú készítésével kezdődnek. A családoknak ajándékot készítünk. Megsütjük a mézeskalácsot, feldíszítjük közösen a hagyományos karácsonyfát.

A karácsony gyertyafénnyel, halk zenével várjuk. Nyugalmat, békét sugárzó, meghitt hangulatot varázslunk gyermekeinknek. A község Karácsonyváro ünnepségén a gyermekek rövid verses, táncos műsorral köszöntik az egybegyűlteket.

6.5.3. Farsang:

A farsangi készülődés vízkeresztől – hamvazószerdáig tart. Tréfás mondókákat, dalokat mondogatunk, álarcot készítünk, jelmezbe öltözünk. Tréfás ügyességi versenyeket rendezünk. A nyilvános farsangi összejövetelen a gyermekek vidám műsora színesíti a programot.

6.5.4. Március 15:

Vendégségbe hívjük a huzárokat. Mesélünk a csatáról, zenére vonulunk, kokárdát, zászlót készítünk. Helytörténeti kiállítást nézzük meg.

6.5.5. Húsvét:

Falusi népszokás felelevenítése, hangulati előkészítés a fontos. Tojásfestéssel is készülünk.

Hangulatossá tesszük környezetünket ágakkal, színes tojásokkal, kézzel készített díszekkel. Az ünnepen az udvari bokrok alól, az előtte fűből készített fészkekből előkerülnek az ajándékok.

6.5.6. Anyák napja:

A gyermek és az anya bensőséges ünnepe ez a nap. Készülünk rá verssel, ajándékkal. Az ünnepi hangulatot a csoportszoba feldíszítésével fokozzuk. Kuckósan oldjuk meg, a meghittség erejét növelve.

6.5.7. Gyermeknap:

Egy olyan vidám napot szervezünk, ahol a gyermekek élvezhetik a közös játék örömét.

6.5.8. Évzáró, iskolába menő gyermekek búcsúztatása:

Évzáró ünnepély keretében elbúcsúztatjuk az iskolába menő gyerekeket.

6.5.9. Juniális:

A szülőkkel való közös tevékenység során megpróbáljuk emlékeztetessé tenni ezt a napot. Ilyenkor küldetésünk a magyar hagyományok átadása, vagy éppen egy mesés hétpróbás feladatsor várja a résztvevőket. A cél, hogy szülő és gyermek közösen vegyen részt benne. A szülő-gyermek-óvoda kapcsolatát szeretnénk még jobban erősíteni ezzel a programmal.

6.6. Az óvoda szolgáltatásai

Az étkezés igénybe vételének rendje az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában található.

Ingyenesen biztosítjuk:

- logopédiai ellátást
- Nevelési Tanácsadó vizsgálatait és a szükség szerinti terápiás foglalkozásokat
- szülői igény esetén hitoktatás

Téritéses szolgáltatás: (a szülőkkel való egyeztetés, jelentkezés alapján):

- Színházlátogatás
- Kirándulások szervezése
- Szülői igény esetén lovagoltatás

6.7. Az óvoda gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai

A 20/2012.VIII.31. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről, a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink a Programunknak megfelelően:

Az óvodapedagógus feladata, hogy maximálisan biztosítsa a gyermekek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot.

Általános elvárás, hogy vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

Migráns gyermekek nevelése során biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését.

Közreműködünk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében az alábbiak alapján végezzük ezt:

- családlátogatások végzése,
- egyéni beszélgetések,
- különböző jelzésekre való felfigyelés,
- a védőnővel való kapcsolattartás,
- tájékozódunk az Önkormányzat segítségével.

Feltárjuk a veszélyeztetettség okait: (vagy hátrányosság okait)

- nevelési hiányosság,
- anyagi okok,
- kedvezőtlen lakásviszonyok,
- a gyermek csonka családban él (válás vagy egyéb ok), megromlott családi kapcsolat
- a szülő bánásmódja: durva, elhanyagoló,
- egyéb súlyos nevelési probléma,
- a szülő nem végezte el az általános iskola 8 osztályát,
- a szülő, vagy valamelyik – a családdal együtt lakó személy tartósan beteg, esetleg leszázalékolt vagy munkanélküli,
- a szülő alkoholista, kábítószer fogyaszt, büntetését tölti, rendszeres idegorvosi kezelés alatt áll,
- egyéb hátrány.

A gyermekeket veszélyeztető okok megszüntetése pedagógiai eszközökkel:

- a szülők bizalmának megnyerése
- játék- vagy egyéb eszközvásárlási tanácsadás a gyermek fejlesztése érdekében
- a szabadidő vagy az otthoni házimunka közbeni közös programok tartalmas eltöltéséhez ötletadás, a gyermekkel való otthoni türelmes foglalkozás hangsúlyozása

- az ingerszegény helyzet megszüntetése: a szülő – gyermek kapcsolatban az együttlét örömeinek kiemelése
- a családban előforduló durvaság, a konfliktusok megszüntetése a szülők meggyőzésével
- Az anyagi jólét miatti érzelmi elsivárosodásnál a szülő rádöbbenése, hogy milyen fontos a gyermek érdekében:
- kötetlen együttlét, a közös tevékenység
- a beszélgetés a családban
- gyermekek viselkedéséből adódó konfliktusok leküzdése a szülők segítségével őszinte, nyílt tájékoztatás a gyerekekről
- közös erőfeszítés, a problémák megszüntetésére
- a családi nevelés hibáinak, hiányosságainak feltárása és megszüntetése, következetes és tapintatos óvónői beszélgetéssel
- a gyermek személyiségfejlesztése érdekében – ha szükséges – a Nevelési Tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele
- a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének elősegítése az óvodai nevelés során

Amennyiben a fenti pedagógiai eszközökkel nem tudjuk a gyermekeket veszélyeztető okokat megszüntetni, úgy segítséget kérünk a helyi Önkormányzattól és a Család- Gyermekjóléti Szolgálat szakemberétől.

Óvodánkban nincs külön gyermekvédelmi felelős, így azokat a feladatokat az óvodaigazgató látja el.

A gyermek védelme érdekében az alábbi prevenciós problémafeltáró- és megoldó feladatokat végezzük:

- óvodán belül biztosítjuk a gyermeki jogok érvényesülését, ha szükséges javaslatot teszünk a védő-óvóintézkedésekre.
- A leendő óvodások szüleinek lehetőséget biztosítunk az óvodával való megismerkedésre.
- Az új gyermekeknek a csoportba való beilleszkedését igyekszünk zökkenőmentesé tenni.
- Törekszünk a gyermeket és családját a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- Figyelemmel kísérjük a rendszeres óvodába járást, hiányzás esetén feltárjuk az okokat, és a rendelkezésünkre álló eszközökkel orvosoljuk az esetleges problémát.
- A gyermekbalesetek megelőzésére megtesszük a kellő óvintézkedéseket.
- Támogatjuk a rászoruló családok segélyhez jutását.
- Együttműködő, odafigyelő kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel annak érdekében, hogy:

- Segíteni tudjuk a szülői szerep eredményesebb betöltését.
- Javuljon a megromlott, vagy laza szülő-gyermek kapcsolat.
- A szülők nevelési szokásait közelíteni tudjuk a társadalmilag, pedagógiaileg helyes módokhoz, meghagyva az egyediséget.

Szülő – gyermek - pedagógus együttműködésének formái:

Nevelési programunkban megfogalmaztuk az óvoda és a család kapcsolatának alapelveit, a kapcsolattartás formáit.

Feladatunk:

- A szülők és az óvónők szoros együttműködése a gyermek nevelése során.
- A családi nevelés tiszteletben tartása. Az óvoda megerősít, segít ott, ahol tud és ahol szükséges.

A szülő az alábbi módon segítheti a nevelőmunkánkat:

- betartja az óvoda házirendjében megfogalmazottakat,
- alkalmazkodik a csoport szokás- és szabályrendszeréhez,
- a gyermekével kapcsolatos gondjait őszintén megbeszéli az óvónővel, törekszik az együttnevelésre
- javaslataival, véleménye elmondásával hozzájárul nevelő- oktató munkánk hatékonyságának növeléséhez,
- aktívan részt vesz a szülői értekezleten, a közös programokon, a tárgyi feltételek javítását szolgáló közös munkában (munkadélután, társadalmi munka),
- megfontolja az óvónő szakmai tanácsait.

Óvodánk az alábbi módon és formában nyújt segítséget a szülőknek a gyermeke helyes neveléséhez:

A családlátogatás során az óvónők megismerkednek a gyermek szociokulturális hátterével. A szülők bizalmának elnyerése érdekében:

- érdeklődéssel, segítő szándékkal fordulnak felé,
- a gyermekéről való közléseit, előítélet és mindenfajta ítékezés nélkül fogadjuk,
- kompetenciahatáron belül segítünk a gyermekével kapcsolatos problémái megoldásában.

Harmonikus óvónő-szülő kapcsolatot a gyermek megfelelő fejlődése érdekében felhasználjuk a szülő szemléletmódjának formálására:

- Helyes nevelői magatartás közvetítése,
- Szakmai tanácsadás a gyermeknevelésről, a problémákról és annak megoldásának lehetőségeiről.

A megzavart szülő-gyermek kapcsolat javításának segítése, a szülő figyelmének gyermekére való irányítása.

- Folyamatosan – napi, heti rendszerességgel – tájékoztatjuk a szülőt gyermeke óvodai életéről, tevékenységeiről, viselkedéséről.
- Adott esetben hangsúlyozzuk a családlátogatás fontosságát,
- Törekszünk a szülői értekezletek tartalmi, formai fejlesztésére: a témával kapcsolatos szülői igények felmérése, figyelembevétele, kötetlen beszélgetések megvalósítása,
- Nyílt napok helyett biztosítjuk, hogy a szülő, az igazgatóval való egyeztetés után bármikor bemehet a csoportba, megfigyelheti gyermekét, együtt tevékenykedhet, játszhat vele.
- A családok egymáshoz közeledése, annak elősegítése, hogy megismerjék egymás nevelési szokásait. A csoport életébe való bevonásukon kívül felhasználjuk az óvodai rendezvényeket is.

Az együttműködés formái:

- Családlátogatás /meghívásra, vagy szükség szerint, ha indokolt/
- Egyéni beszélgetések /ez lehet behívásos fogadóóra is/
- Szülői értekezletek
- Nyílt napok
- Ünnepek, ünnepélyek lebonyolítása
- Kirándulás
- Közös vásár megrendezése
- Társadalmi munkákban való részvétel az óvoda szépítése, fejlesztése érdekében
- Versenyjátékok szervezése és azokban való részvétel: gyermekek, szülők közösen.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

7.1. Játék

„A játék nem más, mint a lélek megnyilvánulása. Segítségével olvashatóvá válik a lélek.”

(Ancsel Éva)

„Jót és jól játszani”- ez gyermekeink dolga az óvodában. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon kell kielégülnie. A folyamatos napirend lehetővé teszi, hogy a gyermek hosszú és összefüggő időt tölthessen játékkal.

A játék örömforrás, mert:

- önkéntes és szabad
- önmagáért való
- valóságyszerű, de nem valóságos / mondjuk azt, tegyük azt/
- a valóság téri- és időbeli korlátai nem érvényesek
- megfelel az életkori sajátosságoknak, a gyermek komplex látásmódjának.
- a valóság és fantázia közötti szabadpróbálkozások és asszociációk színtere.
- sajátos gyermeki rendje van. /a berendezés, az eszközök alakíthatóak, nem gátolják merev szabályok./

A gyermek a játékban tanulja az őt körülvevő világot és benne saját magát, élményei belső tudássá válnak, kompetenciára / önmagával és a környezetével való célszerű bánásmód képességére/ tesz szert. Tapasztalatokat szerez, ügyesedik, fejlődik önállósága, kezdeményezőkézsége, aktivitása. Intimitást, közeledést-távolodást, feszültségtűrést gyakorol és tanul. A játékban való tanulás természetes hozama viselkedésének, társas kapcsolatainak, képzeletének, érzelmeinek, helyzethez illő beszédmódjának fejlődése.

Feltétele a gyermekkel együtt élő, megengedő, támogató, lehetőségeket és korlátokat egyaránt kínáló felnőtt jelenléte, odafigyelése.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A játék szervezésénél a vegyes csoportban különösen ügyelni kell:

Különböző korú és igényű gyermekek egymás zavarása nélkül, egymás mellett nyugodtan játszanak.

Elengedhetetlen az óvodapedagógus csoporttal együtt élő „játékot követő” jelenléte.

A játék személyiségfejlesztő hatását meghatározzák azok az érzelmek, amelyek a játékot kiváltják és folyamatát kísérik. A játék öröme növeli a fejlesztő hatásokat, és az új vonások pozitív érzelmek között épülnek be a gyermekek személyiségébe.

Ezáltal a játék az érzelmi nevelés lehetőségévé válik. Gyermekeink játékában sokszor azonosulnak a felnőttel, amit a felnőttek tesznek, amit szóval kifejeznek.

A felnőttek közötti kapcsolatokat, a felnőtt – gyermek, gyermek – gyermek közötti kapcsolatokat elevenítik meg, közben megtanulják a viselkedési formákat. Megkezdődik az erkölcsi magatartások belsővé válásának folyamata.

A játékban, főleg a szerepjátékban fejlődnek a társas kapcsolataik. Segítjük a kapcsolatkezdeményezést, a szerepvállalást, a szervezés, a vezetés, a szabályokhoz való alkalmazkodás, a viszonylag tartós együttműködés, az együttjátszó kis csoportok alakulását.

A gyermekek beleélik magukat a másik helyzetébe, szerepébe. Az érdekes játék, a játszótársak kedvéért képesek háttérbe szorítani kívánságaikat és azok teljesítését. Ezáltal erősödik akaratuk, kitartásuk, a közösségi vonások átterjednek viselkedésükre, magatartásukra.

A játék közben adódó nehézségek leküzdése hozzájárul a problémamegoldó gondolkodásuk fejlődéséhez. A helyzetfelismerés, a döntésre váró helyzetek, a kivitelezés a kreatív gondolkodásukat fejleszti.

A játék hozzájárul személyiségük sokoldalú fejlesztéséhez. A játék során tapasztalati, ismereti és élményanyagot szereznek környezetükből. Ezzel utat nyitunk a problémamegoldó, a felfedező és belátásra alapuló tanuláshoz.

Az óvodáskorú gyermek a játékban él és fejlődik. Képzeteinek rugalmas mozgásával, fantáziájának működtetésével ügyességre, értelmi mozgékonyagra tesz szert. Viselkedése, gondolkodása fokozatosan válik céltudatosá. A játékban olyan helyzetet teremtünk, amelyben a cselekvés és a gondolkodás, a gondolkodás és a beszéd fejlődése különböző irányú és tartalmú megerősítést kap.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Közvetett segítséget és mintát ad a gyermekeknek, amiben megerősítést és támaszt kapnak, önálló véleményalkotási, döntési képességeik fejlődnek.
- Az óvodapedagógus a játék kibontakoztatása és nem a játék fejlesztése céljából hat a játéokra
- Kísérjük figyelemmel a gyermekek játékát, találjuk meg a kellő időt a beavatkozásra. / konfliktus kivédése, testi épség megőrzése/
- Sokszínű tevékenykedtetési lehetőség biztosítása
- Feltételek biztosítása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével, a játék önkéntességének maximális biztosításával.
- Az elmélyült játékhoz nyugodt légkör biztosítása.
- A játék folyamán kialakult társas kapcsolatok segítése, viselkedési szabályok elsajátítása.
- Változatos élmények biztosítása
- Fontos az óvodapedagógus nagyfokú empátikus jelenléte a játék alatt.

Óvodáskor végére várható eredmények:

- A gyermekek elsajátítják a játékszerekkel, az együtt játszással kapcsolatos elemi szabályokat, fokozatosan betartják és betartatják azokat.
- Mozgásuk, értelmi és érzelmi fejlődésük arra a szintre jut, hogy környezetük egyszerűbb jelenségeit felfogják, megértik, készek ezeket játékukban újra alkotni.
- Képesé válnak a szerepvállalásra, elosztásra, cserére, játékhoz szükséges eszközök kiválasztására, a közös játék megszervezésére.
- Elfogadják, megértik játszótársaik elgondolásait.
- Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről.
- Hagyományos játékfajtákon túl megkedvelik a gondolkodást fejlesztő, a társas, a szellemi erőfeszítést igénylő játékokat is, szívesen versenyeznek.
- A gyermekek különböző ütemben jutnak el az egyes játékszintekre, a szerep- és szabályjáték feltételeihez.

7.2. Verselés, mesélés

„A mese: a valóság és a vágyak közötti szivárványhíd, melyen könnyen közlekedik a gyermeki gondolkodás és a képzelet.”

Zilahi-Stöckert: Óvodai nevelés játékkal, mesével.

A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

A játék mellett óvodai nevelésünk másik fontos eszköze a **mese**. A mese az egyetlen közlésforma, amelynek segítségével, a gyermekekkel szót válthatunk arról, ami a kézzelfoghatóan túl a legjobban foglalkoztatja őt, amelyet nem az ésszerűség fonalán, hanem az átélés hullámhosszán tud befogadni.

A mese anyanyelvi nevelésünk legfontosabb eszköze. Nyelvünk zeneisége, sajátos szókinccse beépül gyermekeink személyiségébe.

A mese a valóság és a vágyak közötti szivárványhíd, amelyet az élőbeszéd fordulataiból építünk fel. Ilyenkor a belső képsor a szó segítségével elevenedik meg, a felnőtt képzeletet és érzelmeket megmozdító beszéde nyomán.

Minden nap mesélünk a gyermekeknek. A csend, a közös együttlét fokozhatja az átélést, elősegíti a belső képteremtést.

Gyermekeink várják és kérik a mesét, mert:

- örömet okoz nekik
- szívesen hallgatják,
- emberi kapcsolatokra tanít,
- mélyíti az önismeretet,
- segíti a világ megismerését,
- erkölcsi tartalmat ad,
- belső indulati élményeket közvetít,
- oldja a szorongást,
- kifejlődik a belső képteremtés képessége

Fontosnak tartjuk a könyv nélkül mondott meséket, melyeknek kontaktust teremtő és tartó hatásuk van.

A gyermekek bábozás és dramatizálás közben eljátsszák a mese kialakította érzelmeiket. Szeretik az állatmeséket, a verses és láncmeséket, valamint a csodás elemekkel átszótt tündérmeséket.

A népmeséknek erkölcsi nevelő hatása van. A mesében az adott szót meg kell tartani, az ígéretet be kell váltani, meg kell küzdeni a rosszal és törekedni kell a jóra. A mese, nevelő hatása a ráismerés, az előrelátás, a képalkotás és a belső képzetáramlás begyakorlása. Az igazi mese válaszokat ad a lét alapkérdéseire is a gyermekeknek. A mese, éppúgy, mint a játék, örömforrás. Mindkettőből hiányzik a közvetlen oktató szándék.

Mesehallgatáskor a feszült csend és figyelem, az erős képzelődés nagy belső energiákat mozgósító megnyilvánulása. A jó mese tanulságos. A gyermek követi a mese cselekményét, hangulatát, de maradnak kérdései is. A mese az óvodai élet állandóan zajos, nyüzsgő közegében a csend szigete. Tanít a mese az emberi együttélés törvényeire is és magyar népünk szép, erkölcsi szokásaira. A mese hatását a gyermekek viselkedéséből, játékaiból, rajzaiból, beszélgetéseiből mérhetjük le.

A verselés tevékenységekhez kötődő, együttlétek hangulatát fokozó játék. Mindenhez lehet kötni, séta, udvari játék, kirándulás közben egy-egy látványt, jelenséget lehet érdekesebbé tenni általa. Sok esetben pedig jó hangulatú, ritmikus, mozgásos játék. Párban, kisebb csoportokban közösen a játékköröm kedvéért, számtalan önkéntes ismétléssel mondogatják a gyermekek. Az általunk elkezdett versekbe, mondókákba a kisebbek is bekapcsolódnak, a nagyobbak pedig már képesek felfogni a versek témáját, költői képeit.

A vers játék a nyelvvel, az érdekesen, szépen hangzó beszéddel. Mondogatjuk, és nem tanítjuk a verseket. A vers, fő esztétikai forrását a ritmusa, a zeneisége adja és nem a tartalma. A zeneiségét a hangfestő, hangutánzó szavak, akusztikai játékossága, illetve a kijelentő, kérdő vagy felkiáltó mondatok váltakozása adja.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mesehallgatás csoportban kialakult jó szokásait tartsa szem előtt: „áhítatos csend”
- A mese vers törzsanyagot a magyar népi és műalkotásokból ezen túl kortárs irodalmi művekből válassza. Használja Zilahi Józsefné: Mese vers az óvodában kiadvány ajánlásait is. A népnyelvből pl.: népmese, népi mondókák, közmondások, szólások.
- Előadásmódja legyen szemléletes, ” varázsolja el a gyerekeket”.
- A mesék, versek szemléletes, kifejező előadásával, segítse a belső kép megjelenését, mint a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formáját.
- Az irodalmi anyag kiválasztásánál vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait.
- A csoportban a mesekönyvek, bábok mindig legyenek hozzáférhetőek a gyermekek számára.
- Változatos irodalmi élményeket közvetítsen.
- A néphagyományok őrzése céljából elevenítse fel a népi szokásokat, rigmusokat: lucázás, pásztorjáték, farsangi csúfolók, pünkösödölés...
- Benedek Elek születésnapján ünnepeljük a magyar népmese napját

Az óvodáskor végére várható eredmények:

- A mesehallgatás csoportban kialakított szokásaihoz alkalmazkodnak.
- Várják és kérik az elhangzott mesék, versek, mondókák gyakori ismétlését.
- Megjegyzik a mese legfontosabb elemeit, történéseit, szereplőit.
- Képesek a mese cselekményének figyelmes végig hallgatására, belső képzeletbeli kép kialakítására.
- Meséket dramatizálnak, báboznak.
- Elkezdett történetet fantáziájuk segítségével tudnak folytatni.
- Bele tudják élni magukat a szereplők helyzetébe a kialakult empátiakészségük miatt.
- Képesek gondolataikat és érzelmeiket kifejezni.

7.3. Ének- zene énekes játék, gyermektánc

A tevékenység célja: közös éneklés, közös játék örömeinek megéreztetése, hogy azon keresztül formálódjon a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága.

A zenei tevékenység beépíthető a gyermekek játékába. A zenei ízlés formálása, a jó zenei légkör és a jó hangulatú játék feltételeinek kialakítása érdekében minden alkalmat megragadunk az énekelgetésre, mondókázásra, játékdalok játszására.

A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes játéokra, mondókázásra. A dalt, mondókát is hozzákapcsoljuk tevékenységeinkhez, környezetünk jelenségeihez. Az énekes gyermekjátékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet. Az az énekes játék a jó, amelyeknek egyszerű a szabálya, így a zenére és a játékra is figyelhetnek a gyermekek.

A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei képességfejlesztés, a zenei ritmusérzék, a zenei hallás, zenei emlékezőképesség, belső hallás fejlesztése.

Dalok kiválasztásának szempontjai:

- a gyermekek által tisztán kiénekelhető hangterjedelem
- a gyermekeink érzelmi állapota, - az aktualitások
- a játékszabályok áttekinthetősége,
- a térformák és a mozgásanyag változatossága

A hallás- és ritmusérzék fejlesztő mozzanatokot a játékdalok hordozzák. A zenei elemeket a helyes, szép előadásmódból utánzással gyakorolják a gyermekek. Ez tőlünk igényel tudatos munkát, nem a gyermekeknek jelent külön feladatot, így nem megy az örömteli éneklés a játék rovására.

A ritmushangszereket a gyermekek használhatják. A zenehallgatásnál az éneklés, az élőzene előtérbe helyezését fontosnak tartjuk.

Zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe kell venni a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetén a gyermekek hovatartozását.

Gyermekeink örömmel énekelnek, játszanak játékdalokat. Gyakran kezdeményeznek önállóan dalos játékokat, de az óvónő által kezdett éneklésbe, énekes játékok játszásába is szívesen bekapcsolódnak.

Szem előtt tartjuk a kodályi figyelmeztetést: *„Anyanyelve csak egy lehet az embernek zeneileg is!*

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson megfelelő érzelmi légkört a zenei élmények befogadására
- Keltse fel zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket és esztétikai fogékonyságukat
- Vegye figyelembe a zenei feladatok és anyagok megválasztásánál a csoport fejlettségi szintjét, érdeklődését.
- Kedveltesse meg a gyermekekkel a játékokat kísérő dalok és mondókák elsajátítását
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét.
- Személyes példáján keresztül motiválja a gyermekeket a spontán utánzásra, énekelgetésre.
- Tapasztalják meg a gyerekek a közös éneklés és tánc örömét.
- Segítse elő mozgáskultúrájuk harmonikus fejlődését.
- Zenehallgatáshoz gazdag, változatos anyagot válogasson az óvónő, és előadásmódjával juttassa zenei élményhez a gyerekeket.

Óvodáskor végére várható eredmények

- Képesek csoportosan és egyénileg is önálló indítással tisztán, helyes kezdőmagasságban és tempóban énekelni
- A mondókákat- az egyenletes lüktetést kiemelve- a magyar beszéd ritmusa szerint mondják
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Ezeket mozgással, járással, tapssal kísérik.
- Felismerik a halk-hangos hangokat, tudnak halkán és hangosan, lassan és gyorsan énekelni, beszélni.
- Képesek dallambújtatásra.
- A megismert ritmushangszereket egyénileg is tudják kezelni.
- Térformákat alakítanak/csigavonal, lánc, hullámvonal/

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. Szerves része az óvodai életnek, átszövi a mindennapokat. Az óvoda nyugodt, biztonságot nyújtó, bizalmat sugárzó légkörében a gyermek benne feltárja érzelmeit, rejtett gondolatait, belső üzeneteit számunkra. Segítségével oldja belső feszültségeit.

Az ábrázoló tevékenység az önkifejezés és a finom motorikus fejlesztés fontos lehetősége. Segíti ugyanakkor a gyermek képi kifejezőképességének, képi gondolkodásának fejlődését.

Ez a tevékenység általában maga is játék, illetve ami elkészült, az gyakran a játék eszközeként él tovább. Elsősorban a természetes anyagok adta lehetőségeket igyekszünk kihasználni. Az eredményt nem minősítjük – a tevékenység öröme a fontos.

A festés, mintázás, rajzolás feltételei mindig álljanak a gyermekek rendelkezésére. Az óvónő időnként mutasson egy-egy érdekes, új technikai lehetőséget.

Elsődleges feladatunk a feltételrendszer biztosítása:

- Jó minőségű eszközök, anyagok sokszínű kínálata (többirányú tapasztalatszerzés), amelyből a gyermek választhat.
- Az eszközök mindig elérhetőek, hozzáférhetőek legyenek.
- Az óvónő a technikát, az anyagokkal, eszközökkel való bánásmódot mutassa meg.
- Az eltérő formai környezet biztosításával segítsük a gyermek fantáziájának szabad kibontakozását, formavilágának gazdagodását.

A különböző /életkoruknak megfelelő/ hagyományos kézműves technikák /agyagozás, gyöngyfüzés, fonás, szövés/ alapjainak megismertetését fontosnak tartjuk. Népi kismesterségek bemutatását szorgalmazzuk.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan igényes, esztétikus környezetet alakítson ki, ahol a gyermekek nyugodtan, kényelmesen tevékenykedhetnek, s lehetőségük nyílik a szabad önkifejezésre.
- Állandó helyen biztosítsa a változatos anyagok és eszközök elérhetőségét.
- Keltse fel a gyermekek tevékenységi vágyát, biztosítsa élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi-térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét, juttassa a gyermekeket az alkotás öröméhez.
- A gyermekek valamennyi alkotását kezelje értéként. Érje el, hogy a gyermekek egymás munkáját megbecsüljék, és szívesen tevékenykedjenek együtt.
- Gyűjtse a gyermekmunkákat a gyermekek ábrázolási fejlődésének és a további feladatoknak megállapítása céljából.
- Segítse elő a szem-kéz koordináció, finommotorika fejlődését.

Óvodáskor végére várható eredmények

- Ismereteik, gondolataik, élményeik kifejezésére bátran, biztonsággal használják az ábrázolás eszközeit.
- Tudnak díszíteni, önállóan tervezni, alakítani az elsajátított technikák alkalmazásával.
- Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzéseivel.
- Önállóan végeznek díszítő munkát változatos színekkel, rajzolással, festéssel, vágással, ragasztással.
- Készítést éreznek arra, hogy saját, és társaik munkáival, valamint a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítsanak.

7.5. Mozgás

A kisgyermek lételeme, alapvető szükséglete. Meghatározó formája ebben az életkorban a szabad mozgás. A szabad mozgás az én erősítés fontos és szerves része, legfőbb terepe az udvar.

A mozgás lehetőségének biztosítása óvodás életkorban a kisgyermekkorai fejlesztés alapja, a fejlődő gyermek természetes szükséglete. Sem az óvodás, sem a további életkorok fejlesztése nem lehet elég hatékony e nélkül az alapozás nélkül. Rendkívül fontos, hogy a gyermek egyéni fejlődésének útját járhasa be. Az eltérő fejlődési ütemű gyermekek mindegyike megtalálja a szintjének megfelelő fokozatot, illetve emellett a „kihívást” is.

Olyan mozgásfejlesztési feltételeket kell létrehoznunk, amelyek használatával a gyermekek személyiségfejlesztése belső motivációval érhető el. Fontos az egymás testi egészségének megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása.

A különböző nehézségi fokú mozgásokra, mozgássorozatok elvégzésére alkalmas eszközök – az udvaron és az épületben egyaránt – sok gyakorlás révén segítsék a gyermek mozgáskészségének fejlődését. Felismertük, hogy a jó pszichés állapot feltétele, az idegrendszeri fejlesztés legfontosabb eszköze ebben az életkorban a mozgás, éppen ezért sokrétűen ki kell elégítenünk gyermekeink mozgásigényét. A mozgás tudatosan segíti az észlelési funkciók összerendezőségét. Nagy hangsúlyt fektet az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlesztésére, mint minden összerendezett mozgás alapjára. A mozgás kedvezően befolyásolja a gyermek anyagcseréjét, fokozza teljesítőképességét, a mozgásszervek fejlődését, az új mozgásformák begyakorlását.

A torna és a mozgásos játékok fejlesztik

- Természetes mozgást / járás, futás, ugrás/
- Testi képességeket / erő, ügyesség/
- Társra figyelést
- Nagy és finommozgások harmonikussá válását

A mozgásos játékok erősítik az egymásra figyelést, az együttműködési készséget. A szabálytartás az önuralmat erősíti, alakul az egységes versenyszellem. Fejlődik a gyermek kitartása, koncentráció képessége és állóképessége.

A mozgás örömmélmény, érzelmi hatásokat vált ki. Fejlődik a gyermek értelmi, érzelmi- és szociális képessége. Harmonikus mozgása hat a gondolkodás fejlődésére, találékonyságára és kombinatív képességére.

Mindennapos testnevelés:

A gyermekeknek minden nap lehetőséget biztosítunk 10-15 perces szervezett mozgásban való részvételre. Ennek időpontját az óvónő szabadon választja meg a rugalmas napirend keretei között.

A mindennapos szervezett mozgás tartalma:

- játékos, utánozó gyakorlatok
- fogó – és futójátékok
- ugró-szökdelő játékok

Heti egy alkalommal a heti rendben tervezetteknek megfelelően 30 – 40 perces irányított mozgást szervezünk, lehetőség szerint a szabad levegőn.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson a mozgáshoz megfelelő helyet és eszközöket, használja ki az óvoda lehetőségeit, tartsa szem előtt a baleset- megelőzést.
- Gondoskodjon a jó levegőjű, tiszta környezetről.
- Törekedjen a természetes mozgáskedv fenntartására, a mozgásigény kielégítésére, és a mozgás megszerettetésére.
- Sok gyakorlati lehetőség biztosításával bővítse mozgástapasztalataikat, fejlessze mozgásszintjüket.
- Fejlessze kondicionális képességeiket, mozgáskultúrájukat.
- Szánjon kiemelt szerepet a testséma, az oldaliság érzékeltetésére, a nagy mozgások, a finommotorika, a szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztésére, és a tér mozgásos megismerésére.

Óvodáskor végére várható eredmények

- Növekszik teljesítő- és teherbíró képességük, mozgásuk összerendezettebb és harmonikusabb.
- Erőteljesen fejlődik mozgáskoordinációjuk és finommotorikájuk.
- Mozdulásukat, viselkedésüket szándékosan képesek irányítani.
- Fejlődik tér-és időbeli tájékozódó képességük.
- Képesek már – az óvónő irányítása nélkül is- futó-, fogó-, és labdajátékokat játszani,
- Biztonsággal kezelik a mozgáshoz felhasznált eszközöket.
- Megszeretik és igénylik a mozgást.
- Képesek gyors tempó-és irányváltásra.

7.6. Külső világ tevékeny megismerése

Része vagyunk a világnak, amelyben élünk, amelyet a gyermekek főleg játékokon keresztül tudnak megtapasztalni. A társadalmi és a természeti jelenségek különböző érzékszervi tapasztalatokon keresztül válnak megismerhetővé. A gyermek folyamatosan tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. Feladatunk a szülőföld és helyi hagyományok megismertetése, a nemzeti identitástudat kialakítása.

Valóságos élethelyzetekben és a játékban természetes módon ismerkednek a gyermekek az őket körülvevő világgal. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan közvetlen, személyes tapasztalatok birtokába jut, amelyek szükségesek az abban való eligazodáshoz, tájékozódáshoz.

Az óvodapedagógus feladatai

- Nevelje a gyermekeket a környezet szeretetére, megóvására, alapozza meg a környezettudatos magatartást.
- Keltse fel a tapasztalatok és ismeretek gyarapításával a környezet iránti érdeklődést, tartsa ébren a gyermekek kíváncsiságát, elégítse ki megismerési vágyukat.
- Segítse a gyermekek spontán- és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását, fejlessze anyanyelvi, kommunikációs és értelmi képességeiket.
- Adjon lehetőséget a minél több érzékszervvel való közös tapasztalásra és az élmények több szempontú felidezésére, komplexitásra törekedjen
- lehetőség szerint alkalmazza az IKT eszközöket.
- Segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában és a társas kapcsolatokban.
- Erdőpedagógiai módszert alkalmazzon

Óvodáskor végére várható eredmények

- Ismerik a környezetükben lévő néhány intézmény rendeltetését.
- Ragaszkodnak környezetükhöz, és a tőlük elvárható módon óvják, védik azt.
- Eligazodnak a különböző fogalmak között/növény, állat, gyümölcs, zöldség/
- Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását.
- Felismerik az egyes évszakokra jellemző jegyeket, azok természetre gyakorolt hatását.
- Tevékenységekhez kapcsolva megkülönböztetik a főbb napszakokat.

- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, tájékozottak az ismertebb közlekedési eszközök körében.

A környezet megismerése révén sokoldalú matematikai tapasztalatokat szereznek.

A játék, a mozgás, a téralakítás során magától értetődő természetességgel gyakorolják a térbeli viszonylatokat, számlálgatnak, hasonlítanak össze mennyiségeket és térbeli kiterjedéseket. Az egyes matematikai fogalmakkal való ismerkedés, tapasztalatszerzés, gyakorlásuk a játék és sok más tevékenység természetes eleme. Feltételei a csoportszobákban a gyermekek rendelkezésére állnak.

Környezeti nevelési feladataink:

- A mindennapi nevelés folyamatában spontán adódó alkalmak felhasználása, a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve.
- Biztonsággal mozogjanak környezetükben, szívesen tartózkodjanak a szabadban.
- A természettel való pozitív érzelmi viszony kialakítása sokoldalú tapasztalatszerzés, tevékenység során. Erre épülve valósulhat meg a természetet védő, óvó magatartás, a környezeti kultúra megalapozása.
- Minden évszakban legalább egy alkalommal kirándulás keretében is szerezzenek közös tapasztalatokat, élményeket az őket körülvevő természeti környezetről.
- Ismerkedjenek falujuk természeti és társadalmi környezetének főbb jellemzőivel (növény-, állatvilág, épített örökség).
- Környezettudatos magatartásra nevelés – helyi építészeti, környezeti, kulturális értékek életkoruknak megfelelő megismertetése.
- Szenzitív játékokat alkalmazzunk

7.7. Munka jellegű tevékenységek

A munka és a munkajellegű játékos tevékenységek a cselekvő megtapasztalás által személyiségfejlesztő hatásúak. Az örömmel és szívesen vállalt feladatokban a gyermekek megélik a közösségért való tevékenykedés örömét is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezetnek. Segítik az ön-és társértékelés kialakulásának folyamatát, egymás megbecsülését.

Az önkiszolgálás, öltözködés, környezetük rendjének megtartása, egymás segítése, mindennapjaink állandó részei, melyeket óvodapedagógusaink tudatosan szerveznek az életkori- és egyéni sajátosságoknak megfelelően.

Célunk:

A munkavégzéshez szükséges készségek és képességek, kompetenciák alakítása

- Kognitív: pontosan értsék meg, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát, alakuljon ki összpontosítási képességük, munkaszervezési készségük.
- Érzelmi-akarati: alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk.
- Szociális-társas: alakuljon ki felelősségérzetük, feladattudatuk.

Feladataink:

- Nyugodt, bizalmon alapuló, szeretetteljes légkör kialakítása
- Megfelelő eszközök / célszerűség, méret, anyag / és azok hozzáférhetőségének biztosítása
- Elegendő munkalehetőség szervezése
- Megfelelő hely és elegendő idő biztosítása a munka elvégzésére a folyamatosság érdekében
- Munkafajták és azok mennyiségének fokozatos bevezetése
- A differenciálás elvének érvényesítése a feladatadáskor
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális, a gyermekhez mérten fejlesztő hatású

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson a munkához megfelelő időt, lehetőségeket és eszközöket.
- Mutassa be az egyszerű munkafogásokat, azok helyes sorrendjét, az eszközök ésszerű használatát.

- Adjon módot arra, hogy a gyermekek a szükséges készségeket elsajátítsák, gyakorolják, lássák munkájuk célját, hasznosságát.
- Tegye lehetővé, hogy a különböző feladatokat egyéni tempójuknak megfelelően végezhessék a gyermekek.
- Vegye figyelembe az egyéni és életkori sajátosságokat, és a pozitív értékelésre támaszkodjon.

Óvodáskor végére várható eredmények

- Önállóan végzik a saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgáló feladatokat.
- Önállóan és kellő feladattudattal képesek az asztalfelelőség minden fázisának elvégzésére.
- Átérik az asztalfelelős közösségért vállalt felelőségét.
- Szívesen vállalkoznak alkalmi megbízatásokra.
- Képesek a munkaeszközöket célszerűen, rendeltetésüknek megfelelően használni.
- Örömet okoz számukra a sikeresen elvégzett tevékenység.
- Szívesen és aktívan vesznek részt környezetük rendjének, tisztaságának helyreállításában, és az udvari munkában.

7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás a gyermek viselkedésében és személyiségében bekövetkezett változás, ami magába foglalja az új ismeretek és készségek elsajátítását, valamint a meglévő képességek további fejlődését.

A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg, játékosan cselekvésen keresztül sajátít el, majd képes alkalmazni képességei, készségei által. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket éljen át és természetes kíváncsiságát kielégítse. Ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás óvodánkban a tanulás útja.

Tevékenységeinkben figyelembe vesszük a tudás három fokát, s ezek alapján tervezünk a csoportra és az egyéni képességeknek megfelelően, kielégítve ez által a kompetenciák iránti igényt. Figyelembe vesszük a tájékozottsági szintet, a hozott tudást, melyek rendszerezése, rögzítése után tudunk a jártasság szintjére lépni. A készségek fejlesztése még összetettebb pedagógiai munkát feltételez, melyre óvodapedagógusaink tudatosan és szakszerűen készülnek a napi tevékenységekben.

A tudás megszerzésének folyamatában fontosnak tartjuk a felfedezés örömét, a probléma megoldó gondolkodás fejlesztését és a kreativitás kibontakoztatását. A tanulás irányítása során óvodapedagógusaink differenciáltan, pozitív értékeléssel segítik a gyermekek személyiségfejlődését.

Az óvoda a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermekeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Nkt.8.§(1)

Az óvónő szerepe, feladatai a gyermeki tevékenységekben

- Együtt él, együtt rezdül a gyermekekkel. Mindig megszólítható, segítő társ, de tapasztalhatóan valami olyasmit is tud, amiért érdemes ráfigyelni, a közelében lenni.
- Szerepe szerint inkább karmesteri és kitaláló „művészember”, mint tanító, megtaláló „tudós” a kicsik között.
- Cselekvési alternatívákat kínál – elősegítendő a gyermekek személyiségének, egyéni képességeinek sokoldalú kibontakoztatását – amelyekből a gyermek szabadon választhat a benne lévő motívumok alapján.
- Mesterségbeli tudása, tapasztalatai birtokában szabadon szervezi, szabályozza a nevelés folyamatát; engedi a gyermek szabadságának kibontakozását, örökíti át kulturális hagyományaink alapjait.

- A gyermekbe vetett feltétel nélküli bizalom, gyermekközpontú nevelői attitűd jellemzi. Nevelői eszköztárában fontos szerepet kap a humor.
- Felszabadultan, magától értetődő természetességgel használja a mozgás – kép – beszéd jelrendszerét; szakmailag, emberileg hiteles.
- Gondoskodik a gyermekek egészségének, testi épségének megóvásáról.

Óvodáskor végére várható eredmények

- Ismereteket szereznek /érdeklődésükre, cselekvéseikre, előzetes tudásukra, tapasztalataikra építve/
- Szervezett és spontán megfigyeléseket végeznek.
- Kialakul bennük az egyéni és a közösségért érzett feladat-és felelősségtudat.
- Összehasonlítanak, következtetéseket vonnak le, ítéleteket alkotnak, általánosítanak.
- Képesek arra, hogy válasszanak felkínált megoldási módok között, és megvalósítsák saját elgondolásaikat is.
- Belépnek a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érnek.
- Rendelkeznek az iskolakezdéshez szükséges feltételekkel (testi, lelki, szociális érettség)

7.9. Felzárkóztatás, tehetséggondozás

3 – 5 éves korban a hátrányok és a tehetség „felmérése” a napi tevékenységek során történik. Fontos elvünk, hogy a bármilyen ok miatt társaitól fejlődésben elmaradt gyermek fejlesztése, korrekciója egészséges társaival együtt, egyéni bánásmóddal történjék. A felzárkóztatás fontos eleme az életkorra leginkább jellemző utánzásos tanulás, a társak példája.

Óvodánk alapító okiratának megfelelően vállaljuk a magatartási és tanulási zavarral küzdő, valamint felmerülő igény esetén a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését – megfelelő szakember irányításával.

A különböző hátrányok kompenzálásának legfőbb eszköze a mozgás, amely a gyermek belső késztetéseire, motívumaira épít.

Iskolakezdés előtt – a szülők egyetértése esetén – a Nevelési Tanácsadó gyógypedagógusának irányításával csoportos szűrést végzünk, amelyet szükség szerint egyéni vizsgálat követ. A tapasztalatok, illetve a diagnózis, javaslat alapján – a fenti elv megtartásával – célirányos fejlesztést is végzünk az esetleges rész-képesség-hiányok pótlására /játékok, játékba

épített tevékenységek/. A logopédus segítségét a beszédhibák javításában általában a gyermekek 5. életéve után vesszük igénybe – súlyosabb probléma esetén korábban is.

A tehetséges gyermekek számára igyekszünk olyan lehetőségeket, tevékenységeket biztosítani, amelyek képességeik kibontakoztatását segítik. /Társas-, és logikai játékok; zenei fejlesztés; nagyobb ügyességet igénylő kézműves technikák stb/.

Minden gyermek „ügyes” valamiben. Sokoldalú, önkifejezésre lehetőséget adó tevékenységek által segítjük önbizalmának fokozását, figyelemzavarának feloldását, önkontrolljának, önismeretének erősítését, a folyamatos egyéni motiváció fenntartását. Ezek legfőbb eszköze is a mozgás és a társas közösségi játékok (énekes- és szabályjátékok).

A szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatása, differenciált fejlesztése terén legfőbb célunk, hogy az óvoda nyugodt – érzelem gazdag – derűs légköre segítse esetleges sérüléseik kompenzálását. Az óvoda valamennyi dolgozója részéről elengedhetetlen a türelmes – elfogadó attitűd, a fokozott törődés, az egyénhez igazított elvárások; amelyek mintául szolgálnak a gyermekek számára. Különösen fontos integrálódásuk (kapcsolatteremtés, beilleszkedés a csoportba, tevékenységekbe) segítése. Feladatunk olyan társadalmi szervezetekkel, csoportokkal való kapcsolat keresése, amelyek ezt a hátrányt csökkenteni segítenek.

VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A fejlettség mutatói testi – értelmi – érzelmi kompetenciák. Ezek azokat az alapképességeket jelentik, melyek az iskolába lépéshez szükségesek.

Testi képességek:

- arányos testi fejlettség
- mozgás összerendezettsége
- mozgáskoordináció és finommotorika fejlettsége
- szándékosan irányítani tudják testi szükségleteiket, mozgásukat, viselkedésüket

Értelmi képességek:

- érdeklődése nyitott
- érzékelés, észlelés: vizuális, akusztikus, taktilis, kinezetikus
- emlékezet: önkéntelen mellett megjelenik a szándékos felidézés
- figyelem: terjedelme, megosztása nő, elterelhetősége csökken
- gondolkodás: analízis, szintézis, absztrahálás, általánosítás, rendezés, konkretizálás
- beszéd: érthető, folyamatos, hangzók tiszta ejtésének fontossága, beszégetés
- gondolatok, érzelmek kifejezése
- képes másokat meghallgatni
- általános ismeretei bővebbek: önmaga, környezete, évszakok, stb.

Érzelmi, szociális képességek:

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben

- készen áll az iskolai élet elfogadására,
- képes együttműködésre, kapcsolatteremtésre,
- szabályokhoz tud alkalmazkodni,
- önállóság, önfegyelem jellemzi,
- feladattudata kialakulóban van / feladatmegértés, feladattartás, kitartás/

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az óvodai életet mindezek ismeretében szervezzük, elsődleges célként megjelölve az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődését

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS JÓVÁHAGYÁSA
Püspökmolnári Mesefalva Óvoda

Intézmény OM-azonosítója: 203443	
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
A Nevelőtestület elkészítette:	
 Bogdán Krisztina 	
A nevelőtestület elfogadta: <i>nevelőtestület nevében</i> Kelt: 2024.01.12.	A Szülői Közösség elfogadta: <i>Óvodai szülői közösség nevében</i> Kelt: 2024.01.12.
Jóváhagyta Fenntartó: A fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség nem hárul, a fenntartó, a működtető a Püspökmolnári Mesefalva Óvoda Pedagógiai Programját megismerte. Rodler Csaba <i>Püspökmolnári Község Polgármestere</i> <i>Fenntartó, működtető nevében</i> 	
Hatályos: 2024.01.22.	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: www.puspokmolnari.hu; a fenntartónál és az intézményben	

A pedagógiai program 2024. január 22.-vel hatályba lép.

Bogdán Krisztina
Igazgató

1. SZÁMÚ MELLÉKLET:

FELHASZNÁLT IRODALOM:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - dr Ráczné dr. Főző Klára (1996): Óvodai nevelés játékkal, mesével I. kötet. Eötvös József Könyvkiadó Budapest
- Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - dr Ráczné dr. Főző Klára (1997): Óvodai nevelés játékkal, mesével. Nevelési program óvodák számára. Eötvös József Könyvkiadó Budapest
- Prinz Gyula ÁMK Püspökmolnári Óvoda Pedagógiai Programja
- Szombathelyi Weöres Sándor Óvoda Pedagógiai Programja
- Rumi Játékvár Óvoda Pedagógiai programja

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM:

- Bálint Sándor (1977): Ünnepi kalendárium. Szent István Társulat Budapest
- Dömötör Tekla (1981): A magyar nép hiedelemvilága. Corvina Budapest
- Falvay Károly (1990): Ritmikus mozgás – énekes játék. OPI
- Fejlesztő Pedagógia (1990.1.-1993.1-2) pedagógiai szakfolyóirat
- Forrai Katalin (1993): Ének az óvodában. Editio Musica Budapest
- Hermann Alice (1979): A gyermekekben érlelődik a jövő. Kossuth Könyvkiadó Budapest
- Hermann Alice (1982): Emberré nevelés. Tankönyvkiadó Budapest
- Kodály Zoltán (1958): Zene az óvodában. Zeneműkiadó Budapest
- Kodály Zoltán (1964): Gyermekjátékok (Előszó a Magyar Népzene Tára I. kötetéhez).
 - Zeneműkiadó Budapest
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes (1969): Gyermeklélektan. Gondolat Könyvkiadó Budapest
- Molnár V. József (1995): Egészség. Melius Alapítvány Pécs
- Molnár V. József (1998): Ég és föld ölelésében. Örökség Könyvműhely
- Páli Judit (1991): Játékok a preventív fejlesztés módszertanához.

- Óvodai nevelés, 1991. 8. és 9. szám
- Stöckert Károlyné (1995): Játépszichológia. (Szöveggyűjtemény)
 - Eötvös József Könyvkiadó Budapest
- Törzsök Béla (1982): Zenehallgatás az óvodában. Zeneműkiadó Budapest
- dr. Varga Izabella – Szvatko Anna (1993): Jean Ayres szenzoros integrációs terápiájának
- néhány alapelve. Óvodai nevelés 1993. 4. és 5. szám
- Vekerdy Tamás (1989): Az óvoda és az első iskolai évek – a pszichológus szemével.
 - Tankönyvkiadó Budapest
- Vekerdy Tamás (1992): Álmod és lidércek. T-TWINS Budapest
- Vekerdy Tamás (1991): Az értékszocializáció néhány kérdése. OKI
- Zilahi Józsefné (1987): Magyar népi mondókagyűjtemény kisgyermekek szórakoztatására módszertaniajánlással. Megyei Pedagógiai Intézet Veszprém
- Zilahi Józsefné (1990): Mese – vers az óvodákban I-II. (Tanító- és Óvóképző Főiskolák egységes jegyzet) Tankönyvkiadó Budapest
- Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - dr Ráczné dr. Főző Klára (1996): Óvodai nevelés játékkal, mesével I-V. kötet. Eötvös József Könyvkiadó Budapest
- Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - dr Ráczné dr. Főző Klára (1997): Óvodai nevelés játékkal, mesével. Nevelési program óvodák számára. Eötvös József Könyvkiadó Budapest
- Adorján Rita: Magonc - erdőismeret és természetismereti játékok Kiadó: Mecseki Erdészeti Rt., 2008. Pécs
- Wass Albert: Tavak és erdők könyve (Kráter Kiadó, 2002)